

Xəbər
Şamaxıda icra nümayəndəsi rüşvətə görə həbs edildi
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 29 noyabr 2018-ci il Cümə axşamı № 255 (7144) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Gürcüstanda seçkilərin ikinci turunda gərginlik

Müxalifət təmsilçiləri kütləvi saxtakarlıq edildiyini açıqladı; qonşu ölkə qarışa bilər

yazısı səh.2-də

Azərbaycan media təmsilçiləri Ankarada görüşlər keçirir

yazısı səh.3-də

Müəllimlərin qurultayı keçirildi, nazir hesabat verdi

yazısı səh.4-də

"Lənkəranda 50 qəpiyə, Bakıda 3 manata olan feyxoa..." - nazir fermerləri dinlədi

yazısı səh.5-də

Müxalifətçilər nazirliklərdə işləmək istəyir, amma...

yazısı səh.6-də

Düşmən ölkədə seçki isteriyası - Paşinyana qarşı "torpaqları verəcək" ittihamı

yazısı səh.9-də

Məmurların media ilə ünsiyyətdən qaçmasının səbəbləri

yazısı səh.11-də

Rayonlarda meyvələri saxlamağa yer tapılmır

yazısı səh.15-də

Tramp Amerikada "AzTV" yaratmaq istəyir

yazısı səh.11-də

Neft bazarının ağaları - Putin, Tramp, Məhəmməd bin Salman, yoxsa...

yazısı səh.12-də

Rusiya Ukrayna ilə sərhədə tanklar yeridir

yazısı səh.13-də

PAŞINYAN ÜÇÜN ÖLÜMƏ GEDƏNLƏR

AZALIR - İNQILAB LİDERİNİN REYTINGİ "ƏRİYİR"

Erməni cəmiyyətində məyusluq sürətlə artır - kritik gəlişmə; dekabr seçkilərində qalib gəlsə də, yeni rəhbərlik tezliklə çox ağır sınaq və suallarla üzləşəcək; **erməni KİV-i:** "Paşinyan demagogiya və populizmə davam edərsə..."

yazısı səh.8-də

Avropadakı mühacirlərin 80 min avro davası - şok ittihamlar

Aldıqları pulu bölə bilməyən mühacir bloggerlər qırğına çıxdı; "Təşkilat qrant göndərəndə 60, 70 və ya 80 min pul göndərir"

yazısı səh.6-də

Qabil Hüseyinli:
"Azərbaycanın hərbi-siyasi xəttində yenidən seçim etmək zərurəti yaranıb"

yazısı səh.7-də

Niyazi Bayramov

Gəncənin icra başçısı yeni komanda formalaşdırır

yazısı səh.6-də

Azay Quliyev QHT Şurasının tətbiq edəcəyi yenilikləri açıqladı

yazısı səh.3-də

Prezident Yardımlıda yol tikintisinə 9 milyon manat ayırdı

Prezident İlham Əliyev noyabrın 28-də "Yardımlı rayonunun Yardımlı-Bozayran-Bürzünbül-Vərgədüz-Sırxıq avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında" sərəncam imzalayıb.

Azertac xəbər verir ki, iyirmi min nəfər əhalinin yaşadığı 15 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Yardımlı-Bozayran-Bürzünbül-Vərgədüz-Sırxıq avtomobil yolunun tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 9 milyon manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılıb.

Səfər Əbiyevin oğlu işdən çıxarılıb - "xaricə köçür" iddiası var

Sabiq müdafiə naziri Səfər Əbiyev oğlu Roman Əbiyev işdən çıxarılıb. Bu barədə baş prokuror Zakir Qaralov müvafiq əmr imzalayıb. Əmrə əsasən, Bakının Xəzər rayon prokurorunun köməkçisi vəzifəsində çalışan Roman Əbiyev öz xahişi ilə tutduğu vəzifədən azad edilib.

S.Əbiyevin 2 oğlu var. Əbiyev qardaşları hər ikisi ixtisasca hüquqşünasdır, hər ikisi Hərbi Dəniz Qüvvələrində xidmət edib. Böyük oğlu Roman Əbiyevi 2011-ci ildə baş prokuror Zakir Qaralov Xəzər rayon prokuroru Fəxri Ələsgərovun köməkçisi vəzifəsinə təyin edib. Bundan əvvəl isə Roman Əbiyev Xəzər Rayon Prokurorluğunda müfəttiş olub. Səfər Əbiyevin kiçik oğlu Ramin Əbiyev isə Vergilər Nazirliyində müfəttiş vəzifəsində çalışıb.

Belə iddialar var ki, keçmiş nazirin oğlu Çexiyaya köçəcək. Vəzifəsindən öz xahişi ilə çıxması da xaricə köçməsi ilə əlaqədardır. Qeyd edək ki, Səfər Əbiyev vəzifəsindən çıxarılandan 2 il sonra onun Çexiya vətəndaşlığı almaması xəbəri yayılmışdı. Bildirilirdi ki, sabiq nazirin ikili vətəndaşlığı var, o, Azərbaycanla bərabər Çexiya vətəndaşlığı da alıb. Həmin günlərdə Çexiyada yaşayan azərbaycanlı Zamiq Məmmədli də feysbuk səhifəsində bu məlumatı paylaşmış və sabiq nazirlə bir ölkənin vətəndaşı olduqlarını qeyd edib. S.Əbiyevin istefaya göndərildiyi ilk günlərdə ölkəni birdəfəlik tərk etməsi haqqında xəbərlər də yayılmışdı. Ancaq məlumatların heç biri təsdiqlənmədi və S.Əbiyev tərəfindən birmənalı təkzib olundu. Bununla belə, keçmiş nazir Çexiyada olması xəbərini də təkzib etməmişdi, sadəcə, ölkədən həmişəlik getmədiyini açıqlamışdı. Xatırladaq ki, 1995-ci ildən Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri vəzifəsində çalışan Səfər Əbiyev 22 oktyabr 2013-cü ildə prezidentin sərəncamı ilə vəzifəsindən azad edilib.

□ E.HÜSEYNOV,
"Yeni Müsavat"

Gürcüstanda seçkilərin ikinci turunda gərginlik

Müxalifət təmsilçiləri kütləvi saxtakarlıqların edildiyini açıqladı; qonşu ölkə qarışa bilər

Noyabrın 28-də Gürcüstanda keçirilən seçkilər ölkədə son dərəcə gərgin vəziyyət yaradıb.

Qeyd edək ki, prezident seçkilərinin ikinci turunda iki namizəd - hakim "Gürcü Arzusu" Partiyasının dəstəklədiyi müstəqil namizəd Salome Zurabişvili və Vahid Milli Hərəkət Partiyasının namizədi Qriqol Vaşadze mübarizə aparır. Oktyabrın 28-də keçirilmiş prezident seçkilərinin birinci turunda S.Zurabişvili 38,64%, Q.Vaşadze isə 37,74% səs toplayıb.

Noyabrın 28-də keçirilən prezident seçkilərinin ikinci turu ilə bağlı axşam saatlarında "exit-poll"un nəticələri açıqlanıb.

"Report"un Gürcüstan bürosunun verdiyi xəbərə görə, "Rustavi 2" televiziya kanalının sifarişli "Edison Research" təşkilatının keçirdiyi "exit-poll"un nəticəsinə əsasən, Gürcüstanın hakim Gürcü Arzusu Partiyasının dəstəklədiyi namizəd Salome Zurabişvili 55%, Vahid Milli Hərəkət Partiyasının namizədi Qriqol Vaşadze isə 45% səs toplayıb.

"Gallup International" təşkilatının apardığı "exit-poll"un nəticəsinə əsasən isə S.Zurabişvili 58%, Q.Vaşadze 42% səs əldə edib. Təşkilat "exit-poll"u "İmedi" televiziya

kanalının sifarişli əsasında həyata keçirib.

Musavat.com-un Tiflisdə keçirilən əməliyyatçı Aygün Muradxanlının bildirdiyinə görə, yerli və beynəlxalq müşahidəçilər seçki fəallığını yüksək qiymətləndirib. Müxbirin Qriqol Vaşadzenin seçki qarargahından aldığı bilgiyə görə, Zurabişvili tərəfdarları karuseldən istifadəyə cəhd edib. Faktlar aktlaşdırılıb.

Məlum olduğu kimi, sessiyanın dünənki iclasında E.Quliyev "Regional iqtisadi əməkdaşlığın inkişafında parlamentlərin rolu", Ə.Amaşov isə "Azərbaycan Respublikasında kiçik biznesin inkişafında dövlət dəstəyi" mövzusunda çıxış ediblər.

Daha 161 şəhidə görə "qanpulu" ödənməsinə qərar verilib

Şəhid olmuş hərbi qulluqçulara sığorta haqqının ödənilməsinə dair prezident fərmanının icrası üzrə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində fəaliyyət göstərən komissiyanın növbəti iclası keçirilib.

Nazirliyin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən musavat.com-a verilən məlumata görə, iclasda fərmanın icrası istiqamətində işlərin davam etdirildiyi bildirilib.

Qeyd edilib ki, şəhid hərbi qulluqçuların vərəsələrindən notarial qaydada qəbul edilən sənədlər elektron qaydada Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə ötürülür. Nazirlikdəki işçi qrupu tərəfindən bu sənədlər diqqətlə təhlil edildikdən sonra müvafiq qərar verilməsi üçün komissiyaya təqdim olunur.

İclasda işçi qrupunun təqdim olunmuş sənədlərlə bağlı məlumatı dinlənilib. Məlum olub ki, komissiyaya daha 161 şəhid hərbi qulluqçu üzrə 240 vərəsəyə birdəfəlik ödəmənin verilməsinə dair qərar qəbul edib.

Beləliklə, bu günədək artıq 608 şəhid hərbi qulluqçu üzrə 825 vərəsəyə birdəfəlik ödəmənin verilməsi üçün qərarlar qəbul olunub. Eyni zamanda qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə aktları əsasında 473 şəhid hərbi qulluqçu üzrə 474 vərəsə də ödənişlə təmin olunub.

□ DÜNYA,
Musavat.com

QDIƏT-in Parlament Məclisinə sədrlik Ermənistandan Azərbaycana keçdi

Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament (QDIƏT) Məclisinə sədrlik Azərbaycana keçib.

Virtualaz.org bildirir ki, bununla bağlı qərar Məclisin İrəvanda keçirilmiş 52-ci sessiyasında qəbul edilib. Beləliklə, növbəti - 53-cü sessiya 2019-cu ilin iyununda Bakıda təşkil olunacaq.

QDIƏT-in Parlament Məclisinin 52-ci sessiyasında Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədr müavini Eldar Quliyev, Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov iştirak ediblər. Tədbirdə təşkilatın regionda iqtisadi əlaqələrin möhkəmlənməsində rolu, həmkarlar ittifaqının cəmiyyətlərə təsiri, bölgənin turizm potensialı və perspektivi mövzularında müzakirələr aparılıb.

Məlum olduğu kimi, sessiyanın dünənki iclasında E.Quliyev "Regional iqtisadi əməkdaşlığın inkişafında parlamentlərin rolu", Ə.Amaşov isə "Azərbaycan Respublikasında kiçik biznesin inkişafında dövlət dəstəyi" mövzusunda çıxış ediblər.

Qeyd edək ki, QDIƏT-in Parlament Məclisinə sədrlik əlifba sırası əsasında, rotasiya qaydasına uyğun olaraq 6 ay müddətində həyata keçirilir. Qaydaya görə, Məclisə sədrliyi ölkənin parlamentinin rəhbəri həyata keçirəcək. Bu baxımdan növbəti 6 ay müddətində QDIƏT-in Parlament Məclisinin sədri Azərbaycan Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədov olacaq.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etməyin ən rahat yolu üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Prezident yanında Kültürü İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun (KİVDF) təşkilatçılığı ilə respublikanın aparıcı media təmsilçilərindən ibarət 15 nəfərlik nümayəndə heyətinin Türkiyənin paytaxtı Ankara şəhərinə səfər proqramı davam edir.

Nümayəndə heyətinin üzvləri Türkiyə Radio və Televiziya Üst Qurumunda (RTÜK) olublar. RTÜK başqanı İlhan Yerlikaya rəhbərlik etdiyi qurum barədə məlumat verib. Həmçinin RTÜK-ün Azərbaycanda uyğun qurumlarla əlaqələrindən bəhs edərək, münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsində maraqlı olduqlarını bildirib.

Fondun icraçı direktoru, nümayəndə heyətinin rəhbəri Vüqar Səfərlili media təmsilçilərinin Ankaraya səfərinin məqsədi, həmçinin Azərbaycan KİV-in durumu və KİVDF-nin fəaliyyəti barədə məlumat verib. Vüqar Səfərlili Türkiyə-Azərbaycan media qurumları arasında münasibətlərin inkişaf etdirilməsi üçün təkliflərini səsləndirib.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin informasiya və mətbuat orqanları ilə iş sektorunun müdiri Cəmaləddin Quliyev, "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu, "İki Sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, "Xalq" qəzetinin baş redaktoru Həsən Həsənov, "525-ci qəzet" in baş redaktoru Rəşad Məcid, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgəri Azərbaycan və Türkiyə KİV-ləri arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi yolları barədə fikirlərini bölüşüblər.

Nümayəndə heyəti Türkiyə Siyasi, İqtisadi, Sosial Araşdırmalar Fondunun (SETA) təşkil etdiyi "Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin gələcək inkişafı" mövzusunda müzakirələrə də qatılıblar və münasibətlərin inkişafında medianın oynadığı rol barədə fikirlərini çatdırb.

Nümayəndə heyətinin növbəti

Azərbaycan media təmsilçilərinin

Ankara səfəri davam edir

Azərbaycan və Türkiyə KİV-ləri arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi yolları barədə fikir mübadiləsi aparılıb

görüşü Türk İşbirliyi və Koordinasiya Agentliyində (TİKA) baş tutub. TİKA başqanı Sərdar Çam və başqan yardımcısı Birol Çetin nümayəndə heyəti ilə görüşdə TİKA-nın dünyada gerçəkləşdirdiyi layihələr barədə məlumat veriblər. Fondun icraçı direktoru Vüqar Səfərlili TİKA ilə əməkdaşlıq və gələcək perspektivlər barədə fikirlərini bölüşüb. TİKA rəhbərləri əməkdaşlığın inkişafı üçün nümayəndə heyəti tərəfindən səsləndirilən təklifləri dəyərləndiriblər.

Məlumat üçün bildirik ki, nümayəndə heyətinin tərkibinə Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kültürü İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun icraçı direktoru Vüqar Səfərlili, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin informasiya və mətbuat orqanları ilə iş sektorunun müdiri Cəmaləddin Quliyev, "Xalq qəzeti"nin baş redaktoru Həsən Həsənov, "İki Sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, "525-ci qəzet" in baş redaktoru Rəşad Məcid, "Palitra" qəzetinin baş redaktoru Namıq Əliyev, "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgəri, "Şərq" qəzetinin baş redak-

toru Akif Ağrı, "Kaspiy" qəzetinin baş redaktoru İlqar Hüseynov, "Teleqraf" Media Qrupunun rəhbəri Aynur Camal, "Mövqe" qəzetinin baş redaktoru Rəşad Məcid, "Kür" qəzetinin baş redaktoru Əminə Yusifqızı, fondun aparıcı məsləhətçisi Babək Məmmədov, fondun informasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssisi Mirsəid Ağayev daxildir.

Səfər proqramı dekabrın 1-dək davam edəcək.

□ Musavat.com

Azay Quliyev QHT Şurasının tətbiq edəcəyi yenilikləri açıqladı

Hesabat verməyən təşkilatlara ayrılan vəsaitin geri qaytarılması tələb olunacaq

Noyabrın 28-də Prezident yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri, Milli Məclisin deputatı Azay Quliyev Şuranın göstərdiyi xidmətlərin keyfiyyətini, QHT-lərin hesabatlılıq vəziyyətinin və yeni elektron xidmətlərinin müzakirəsinə dair ictimai dinləmə keçirib. 500-dən çox QHT və media nümayəndəsinin iştirak etdiyi toplantıda Azay Quliyev ictimai dinləmənin keçirilmə səbəbləri haqda fikirlərini açıqlayıb.

Şura sədri bildirib ki, belə geniş təqdimatın keçirilməsinin bir çox vacib və əhəmiyyətli səbəbləri var. Bunlardan biri şuranın gələcək ildən etibarən tətbiq edəcəyi yenilikləri təqdim etməkdir. Belə ki, şuranın həyata keçirdiyi elektron xidmətlərin keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, istiqamətlərini şəxsləndirmək, istifadəçilər üçün daha rahat və əlçatan etmək məqsədilə hazırladığı proqramlar, Azərbaycan prezidenti Cənab İlham Əliyevin elektron hökumətin inkişafı və rəqəmsal hökumətə keçidlə bağlı, həmçinin dövlət qurumları tərəfindən göstərilən elektron xidmətlərin təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar imzaladığı fərman və sərəncamları rəhbər tutaraq təqdim edilib.

İctimai dinləmənin keçirilməsinin ikinci mühüm səbəbi QHT-lərin hesabatlılıq vəziyyətini müzakirə etməkdir. Azay Quliyev xüsusi vurğulayıb ki, şuranın qəbul etdiyi qərarların QHT-lər tərəfindən daha geniş şəkildə müba-

hisələndirməsinə imkan yaradılması, QHT-lərin həmin layihələrin vacibliyi, ictimai əhəmiyyəti və effektivliyi barədə fikir və rəylərini öyrənmək və gələcək qərar qəbulu zamanı nəzərə almaqdır. Bu məqsədlə ictimai dinləmə xüsusi önəm daşıyır və QHT təmsilçilərinin fikirləri əhəmiyyətlidir.

İctimai dinləmənin keçirilməsinin üçüncü mühüm səbəbi şuranın göstərdiyi xidmətlərin keyfiyyətini müzakirə etməkdir.

"Mən istərdim ki, hər 3 məsələ ilə bağlı QHT-lərlə müzakirə aparam və onların fikir və rəylərini öyrənim"-deyən şura sədri Azay Quliyev qeyd edilən yeniliklərlə bağlı ətraflı məlumat verib. O, öncə tədbir iştirakçılarına şurada indiyə qədər mövcud olan elektron xidmətlər haqda məlumat verib.

Daha sonra yeni yaradılan xidmətlər və proqramlar haqda ətraflı məlumat verilərək, ictimaiyyətə təqdim olunub.

İctimaiyyətə təqdim olunan 8 yeni xidmət "mövcud vəziyyət",

"təklif olunan format" və "proqramın (yeniliyin) üstünlükləri" formasında qruplaşdırılaraq şərh edilib.

Şuranın təklif etdiyi növbəti önəmli və böyük yeniliklərdən biri "QHT layihələrinin hesabatlılıq vəziyyətinin onlayn müşahidəsi" proqramıdır.

Hesabatın gecikdirilməsi ilə bağlı aşağıdakı məhdudiyət tədbirlərinin tətbiqi nəzərdə tutulur:

- 5 iş günündən - 15 iş günədək gecikdirildiyi halda rəsmi xəbərdarlıq edilir;

- 16 iş günündən - 30 iş günədək gecikdirildiyi halda layihənin icrasına ayrılan maliyyə vəsaitinin sonuncu tranşı ödənilmir və şuranın növbəti qrant müsabiqəsində iştirak etmək hüququndan məhrum edilir;

- 31 iş günündən - 60 iş günədək gecikdirildiyi halda 1 il müddətinə şuranın elan etdiyi müsabiqələrdə iştirak etmək hüququndan məhrum edilir;

- 61 iş günündən artıq gecikdirildiyi halda 2 il müddətinə şuranın elan etdiyi müsabiqələrdə iştirak etmək hüququndan məhrum edilir və ayrılış vəsaitin qaytarılması üçün müvafiq tədbirlər görülür.

"Konsultativ dəstək üzrə onlayn xidmət" şuranın növbəti ildən tətbiq edəcəyi yenilikdir.

Şura tərəfindən təklif olunan növbəti yenilik QHT təmsilçilərinin, vətəndaşların apelyasiya komissiyasının iclasında onlayn iştirak imkanını yaratmaqdır.

Şuranın təklif etdiyi sonuncu yenilik "QHT Şurası" mobil tətbiqetmə proqramı haqdadır. Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərasət Qurbanov təmsil et-

diyi qurumun cari ildə keçirdiyi müsabiqələr çərçivəsində icra olunan layihələrin hesabatlılıq vəziyyətini təhlil edib. O, 2018-ci il üçün şuraya layihə təqdim etmiş QHT-lərlə bağlı bəzi problemləri qeyd edib. Maliyyə hesabatı üzrə çatışmazlıqlardan danışan icraçı direktor əmək müqavilələrinin elektron sistemə daxil edilməsində, əmək haqlarının və vergi ödənişlərinin vaxtında ödənilməsində, ezamiyyə xərclərinin təyinatı üzrə istifadəsində, təqdim olunan maliyyə sənədlərində, sair xidmətlər üzrə təqdim olunan diplom və sertifikatlarda, xidmət göstərən hüquqi şəxslərlə bağlı və s. uyğunsuzluq və problemlər haqda məlumat verib.

Daha sonra tədbirdə iştirak edən Vergilər Nazirliyinin Vergi Siyasət Departamentinin Vergi qanunvericiliyi idarəsinin direktoru Əvəz Quliyev vergi məəcəsinə 2019-cu ildən təklif edilən əsas dəyişikliklərin istiqamətləri üzrə geniş təqdimat çıxış edib.

Təqdimatdan sonra şura üzvü Sahib Məmmədov, QHT sədrləri Əhməd Abbasbəyli, Səadət Bənənyarlı, Vüsalə Hüseynli, Niyaməddin Orduxanlı, Rauf Zeyni və digər təşkilat rəhbərləri yeniliklərlə bağlı fikir və rəylərini bildirərək, Vergilər Nazirliyinin nümayəndəsinə onları maraqlandıran suallarla müraciət ediblər.

Qeyd: Tədbirin və yeniliklərin tam mətni ilə musavat.com saytında (http://musavat.com/news/azay-quliyev-qht-surasinin-tetbiq-edəcəyi-yenilikleri-aciqladi_573869.html) ttp://musavat.com/news/azay-quliyev-qht-surasinin-tetbiq-edəcəyi-yenilikleri-aciqladi_573869.html) tanış ola bilərsiniz.

□ Musavat.com

Konfutsinin dediği "min illik plan"...

Xalid KAZIMLI

Yazıya böyük Çin mütəfəkkiri Konfutsinin sosial şəbəkələrdə dolayan bir kəlamı ilə giriş etmək daha doğru olar. Kəlam belədir: "Planlarımız bir illikdirsə, düyü əkin. On illikdirsə, ağac əkin. Min illikdirsə, uşaqlara təhsil verin".

Əslində Milli Məclis sədrinin müavini Bahar Muradovanın dünən müəllimlərin qurultayında dilə gətirdiyi fikirlər Çin filosofunun bu kəlamına qarşı deyil, hətta onun sözüne qüvvətdir.

Bahar Muradovanın fikri də belədir: "Hər hansı imkanlı ailənin övladının təhsil xərclərinə maliyyə vəsaiti ayırmasında qəbahət yoxdur və bunun qanunverici əsasını yaratmaq olar".

Bəli, elədir. Övladının təhsil xərclərinə maliyyə vəsaiti ayıranlar məhz Konfutsinin məşhur nəsihətinə riayət edənlərdir. Bəlkə də onların bir çoxunun heç Konfutsidən xəbərləri yoxdur, sadəcə, sövq-təbii hiss edirlər ki, övladına yaxşı təhsil vermək vacibdir.

Biz, əlbəttə, övladlarımıza təhsil verərkən heç də "min illik plan" a malik deyilik, uzağı, 15-20, lap çoxu, 30-40 il sonranı düşünürük.

"Min illik plan" dan danışan Konfutsi isə heç də haqsız deyil. Sadəcə, "min illik plan" millətə, onun gələcəyinə aiddir.

Bu gün dünyanın ən inkişaf etmiş dövlətlərinin tarixinə baxanda görürük ki, onlar ilk universitetlərini, yüksək təhsil verən məktəblərini min il olmasa da, 500-600 il öncə yaradıblar.

Biz isə ən böyük və ən qədim universitetimizin 100 illiyini hələ gələn il qeyd edəcəyik.

Yeri gəlmişkən, bu 99 illik universitetimizin fəaliyyət dövrü 95 ildir. Aradakı 4 illik fasilə o səbəbdəndir ki, bir erməni bolşevik (Levon Mirzoyan) Azərbaycanın başına keçir və 1930-cu ildə BDU-nun fəaliyyətini dayandırır. BDU "Müsavatın qalığı" elan edilir. Universitetin fəaliyyəti bir də 4 ildən sonra bərpa olunur.

Şübhəsiz ki, bu, Mirzoyanın bu millətə düşmənçiliyindən irəlilən gələn akt olub. Bir xalqa zərbə vurmaq üçün ən yaxşı üsul onu təhsildən uzaq tutmaq ola bilərdi.

İndi problem yoxdur, orta məktəblər, kolleclər, liseylər, universitetlər çoxdur. İndinin problemi başqadır - tədrisin keyfiyyəti.

Təhsildəki uğurlardan danışarkən heç də döşümüzə döyüb öyünməyək. Xeyli geridəyik.

Düzdür, ölkəmizdə övladının təhsilə maliyyə vəsaiti ayıran, hətta bu xüsusda ifrata varan, övladlarını dünyanın ən prestijli universitetlərində oxuduran minlərlə valideyn var, amma biz standart olaraq Cənubi Koreyanın, Yaponiyanın, İsrailin, Kanadanın təhsilini götürəsi olsaq, danışmağa söz yoxdur.

Problem ondadır ki, övladın təhsilə böyük məbləğdə yatırım qoymaq məsələsində hədəf heç də elmin zirvəsini fəth etmək, elmi nailiyyətlərlə dövlətə, millətə faydalı olmaq deyil.

Bu, birincisi, bəhsləşmək və prestij məsələsidir. "Filan-kəsin övladı xaricdə ali təhsil alıb, mənəm övladım ondan əsik deyil" düşüncəsinin məhsuludur.

İkincisi, xaricdə yaxşı ali təhsil almış gənclərin çoxu sonradan ölkəyə qayıtmaq istəmir, birtəhər oxuduğu ölkədə və ya bir başqasında "ilişib qalmaq", "iş qurmaq" haqqında düşünür.

Üçüncüsü, xaricdə pis-yaxşı təhsil və diplom alıb qayıtmış məzunların bir xeyli müəllim dövlət strukturlarında yaxşı vəzifələrə düzəlir, ölkəni banına alıb daşınan nəhəng korrupsiya maşınının vintinə çevrilirlər.

Belə baxanda gerçəkdən də "hər hansı imkanlı ailənin övladının təhsil xərclərinə maliyyə vəsaiti ayırmasında qəbahət yoxdur", ancaq hər ailənin də öz övladının təhsilinə vəsait tapa bilməməsi qəbahətdir.

Bu halda hər il minlərlə gənc abituriyent ya yaxşı təhsil almaq imkanından məhrum olur, ya da təhsilini davam etdirə bilmir, bakalavr pilləsində qalır. Halbuki o, universitetə 700 balla qəbul olunmuşdu, dövlətdən dəstək görsə, magistr pilləsini də dəf edər, gələcəkdə elm xadimi, icad-ixtira müəllifi ola bilərdi.

Hazırkı təhsil sistemimizdə sinfi bərabərliyin pozulması təməyülü var. İmkanlı şəxslər öz övladlarını ən prestijli universitetlərdə oxuda bildikləri halda, imkansız adamlar ölkə daxilindəki ortabab universitetlərdə belə öz övladlarına təhsil verə bilmirlər.

Həm ödənişli təhsilin xüsusi çəkisi ildən-ilə artır, həm də təhsil haqqı. Belə getsə təhsil sahəsinin biznes strukturuna çevrilməsi sovet dövründəkindən də bəter olacaq. Açıq şəkildə "pulunu ver, diplomunu al" epoxası başlayacaq.

Konfutsi belə deməyib, o diplom almağı yox, savad almağı nəzərdə tutub.

Noyabrın 28-də Bakı Konqres Mərkəzində Azərbaycan müəllimlərinin XV qurultayı keçirilib.

"Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, XV qurultayda Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev, Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva, baş nazirin müavini Əli Əhmədov, Milli Məclis sədrinin müavini Bahar Muradova, təhsil naziri Ceyhun Bayramov, Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Akif Əlizadə, Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhsil naziri Rəhman Məmmədov, Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri Səttar Möhbəliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının rektoru Urxan Ələkbərov, McKinsey şirkətinin Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Kadir Sinan Köksoy, millət vəkilləri, media qurumlarının rəhbərləri, təhsil ekspertləri iştirak ediblər.

Tədbirdə prezident İlham Əliyevin qurultay iştirakçılarna ünvanlanmış təbrik məktubu oxunub.

Hesabat məruzəsi ilə çıxış edən Ceyhun Bayramov bildirib ki, "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nın qəbulundan ötən 5 il ərzində ölkəmizdə təhsil sahəsində müsbət dinamika müşahidə olunub, bir sıra əsaslı nailiyyətlər əldə edilib.

Təhsil naziri vurğulayıb ki, cari il üçün Qlobal Rəqabətlik Hesabatında Azərbaycan 140 ölkə arasında 69-cu yerdə qərarlaşıb, ölkəmizin mövqeyi 12 indikardan 9-u üzrə yaxşılaşıb. O cümlədən təhsil indikatorları üzrə ciddi irəliləyişə nail olunub, Azərbaycanın göstəriciləri dünyanın bir sıra inkişaf etmiş ölkələrinin göstəricilərindən də yüksək olub. Belə ki, təhsilin kəmiyyət və keyfiyyət parametrlərinə əsaslanan bacarıqlar indeksi üzrə ölkəmiz ümumilikdə 54-cü yere, bu kateqoriyanın tərkib hissəsi olan rəqəmsal bacarıqlar üzrə 15-ci, tədrisdə tənqidi düşüncə üzrə 27-ci, bacarıqlı işçilər tapmaq asanlıqı üzrə 31-ci, məzunların bacarıqları üzrə 32-ci, ibtidai təhsildə müəllim-şagird nisbəti üzrə 48-ci yere yüksəlib.

Həyata keçirilən islahatlar nəticəsində ölkədə müəllim peşəsinin nüfuzunun daha da artdığını deyən Ceyhun Bayramov ötən illər ərzində müəllimlik üzrə müraciət edənlərin sayında 3 dəfəyə yaxın artım qeydə alındığını diqqətə çatdırıb. Son 5 ildə 18 136 müəllim işə qəbul olunub, kənd məktəblərində fəaliyyətə başlamış 11 600 nəfərə həvəsləndirmə tədbirləri tətbiq edilib.

Nazir bildirib ki, qəbul imtahanlarında 500 və daha artıq bal toplayan məzunlar arasında müəllim ixtisasını seçənlərin sayı 2090 nəfərə çatıb, bu isə 2014-cü il ilə müqayisədə 2,3 dəfə artım deməkdir. Ümumi təhsil sistemində çalışan 142 mindən çox müəllimin diaqnostik qiymətləndirilməsi başa çatdırılıb, onların həftəlik dərslər yükü 1,5 dəfə, vəzifə maaşı 2 dəfə artırılıb.

Son 5 ildə ölkədə 500-dən çox, 2003-2018-ci illər ərzində isə 3500-dək məktəb binasının tikildiyini və ya əsaslı təmir edil-

Müəllimlərin qurultayı keçirildi

Təhsil naziri yekun hesabatla çıxış etdi

diyini qeyd edən nazir bunun nəticəsində 1 milyondan çox şagirdin təlim şəraitinin əhəmiyyətli şəkildə yaxşılaşdırıldığını vurğulayıb.

Nazir həmçinin qeyd edib ki, son 5 ildə 700 nəfər direktor vəzifəsinə qəbul edilib: "1-ci siniflərə qəbul olan şagirdlərin sayı 230 mindən çox artıb. Son 5 il ərzində şagird müəllim nisbətində xeyli artım qeydə alınıb. 500 və daha artıq bal toplayıb müəllimlik ixtisasını seçənlərin sayı 2090 nəfərə çatıb, bu, 2014-cü il ilə müqayisədə 2,3 dəfə çoxdur. Nazirlər Kabinetinin qərarlarına əsasən, 14 kollec birləşdirilərək 7 kollec, o

cümlədən 3 regional kollec yaradılıb, 6 kollec profillə uyğun olaraq ali təhsil müəssisələrinin nəzdində fəaliyyət göstərir. Həmin kolleclərə ali məktəblərin ixtisasları unitifikasiya olunub. Növbəti illərdə orta ixtisas təhsili sahəsində kadr hazırlığı və idarəetmə sisteminin qabaqcıl təcrübəyə əsasən Azərbaycanın inkişaf konsepsiyasına uyğun yenidən qurulması istiqamətində tədbirlər həyata keçiriləcək".

Qurultayda çıxış edən baş nazirin müavini Əli Əhmədov, Milli Məclis sədrinin müavini Bahar Muradova, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti

Akif Əlizadə, Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhsil naziri Rəhman Məmmədov, Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri Səttar Möhbəliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının rektoru Urxan Ələkbərov, McKinsey şirkətinin Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Kadir Sinan Köksoy, Cəbrayıl rayonu Cocuq Mərcanlı kənd tam orta

məktəbinin direktoru Zamin Həziyev, gənc müəllim Nigar Əliyeva XV qurultayın təhsil sisteminin inkişafına mühüm təsir edəcəyinə əminliklərini bildirib. Azərbaycan təhsilinin dünya təhsil sistemində inteqrasiyası, müəllim nüfuzunun daha da artırılması ilə bağlı təklifləri irəli sürüblər. Çıxışlarda vurğulanıb ki, ölkədə davamlı olaraq aparılan məktəb tikintisi, məktəblərin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, müəllimlərin bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi nəticəsində əməkhaqqı artımı, işə qəbulun şəffaf təşkili bu peşəyə marağı ilbəl artırır.

Qurultayda "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nda müəyyənləşdirilmiş hədəflərə nail olunması istiqamətində əldə edilmiş uğurlar, eləcə də 2013-cü ilin dekabrında keçirilmiş Azərbaycan müəllimlərinin XIV qurultayından sonrakı müddət ərzində təhsil sisteminin həyata keçirilmiş tədbirlər və islahatlar müzakirə olunub, həmçinin təhsil sisteminin qarşısında duran yeni vəzifələr müəyyənləşdirilib.

Tədbir çərçivəsində həmçinin Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamları ilə "Əməkdar müəllim" fəxri adı və "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunmuş 100-dən artıq təhsil işçisinə dövlət təltifləri təqdim edilib. Təhsil naziri Ceyhun Bayramov təltif edilən müəllimləri təbrik edib, onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb. Qurultay öz işini panel müzakirələrlə davam etdirib. Sonda qurultayın qətnaməsi qəbul olundu.

Qurultayda ümumi təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrindən 1400-ə yaxın, ali təhsil müəssisələrindən isə 200-dən artıq nümayəndə iştirak edib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan müəllimlərinin ilk qurultayı 1906-cı ildə keçirilib. Qurultay ənənəvi olaraq 5 ildən bir keçirilir. Müstəqillik dövründə Azərbaycan müəllimlərinin 4 qurultayı keçirilib. Bu il keçirilən qurultay Azərbaycan müəllimlərinin sayca 15-ci, müstəqillik dövründə 5-ci qurultaydır.

Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

Noyabrın 27-də Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Masallı və Lənkəran rayonlarına mediatur təşkil edib.

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşının da qatıldığı mediaturun məqsədi cənub bölgələrimizdə kənd təsərrüfatı sahəsində görülən işlər, tətbiq olunan yeniliklər barədə ictimaiyyəti məlumatlandırmaq olub.

Jurnalistlər öncə Masallı Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin (DAİM) açılışında iştirak ediblər. Açılış prosesinə kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov da qatılıb.

İnam Kərimovun mərkəzdə yaradılan şəraitlə tanışlıqdan sonra fermerlər və koordinasiya şurasının üzvləri ilə görüş keçirilib. Jurnalistlərin də iştirak etdiyi görüşdə fermerlərin problemləri dinlənilib, onların həlli istiqamətində müzakirələr aparılıb.

Daha sonra media nümayəndələri Lənkəran rayonunda olan sitrus bağı, çay plantasiyası, feyxoa və kivi plantasiyaları ilə tanış olublar. Sitrus bağlarında jurnalistlərə nadir hallobonq meyvəsi haqqında məlumat verilib. Bildirilib ki, dünyanın yalnız beş ölkəsində (Yaponiya, ABŞ, Koreya, Fransa və Azərbaycan) ekilən bu meyvə Lənkərandada da geniş yayılıb.

Xalq Talibov meyvə ilə bağlı aşığadəkli sözləyib:

"Dünyada bu meyvə dekapon, siorami və sumu adı ilə məşhurdur. Yaponiyada 1972-ci ildə iki müxtə-

lət proqramına uyğun olaraq 2027-ci ildə artıq çay plantasiyasını 120 hektara çatdıracağıq".

A.Yaqubov qeyd edib ki, plantasiyada ailə üzvləri ilə birlikdə 100 nəfərək işçi çalışır: "Onlardan 70-i qadındır. Bilirsiniz ki, qadının işləmə-

qiyməti kiloqramına 500 manatdan 2 min manat arasında dəyişir. Bu çaylar Avropa və Rusiya bazarına çıxanırlar. Deyim ki, həm Avropada, həm də Rusiyada bizim çaylanımıza maraqlı artan xətt üzrə davam edir".

Daha sonra isə media nüma-

sında fərq hiss etmədiyini söylədi: "10 ildir bu bağla məşğulam. Mənim üçün dəyişən heç nə yoxdur. Əvvəl uşaqları yetişdirib təbiiyə edirdim və onların uğurlarını görəndə sevinirdim. İndi isə körpə fidanları böyüdürem, onların

"Lənkərandada 50 qəpiyə, Bakıda 3 manata

olan feyxoa..." - nazir fermerləri dinlədi

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi cənub zonasına medatur təşkil edib

məhsuldarlığını görəndə sevinirəm. Bu bağ ümumilikdə ailəmizə məxsusdur. Bura böyük yatırım etmişik. Təsərrüfatımız hazırda 13 hektar ərazini əhatə edir. Onun 6 hektar sahəsində feyxoa bağı, 3 hektar yarım kivi bağı, 3 hektar ərazidə taxıl ekmişik. Qalan yarım hektar ərazidə müxtəlif meyvə ağacları var. Bağın ərazisi böyükdür, gün olur ki, 11-15 km ərazini gəzirim".

Sahibkar gələcək planlarından da danışdı. Bildirdi ki, taxıl ekdikləri 3 hektar ərazidə meyvə bağı salmaq niyyətindədirlər: "Gələ-

lif mandarin sortlarından çalaq yolu ilə alınıb və ekilməyə başlanılıb. Hazırda 10 hektar ərazidə 3791 ədəd ağac ekilib. 2015-ci ildə ekilən hər bir ağac üçün məhsuldarlıq bu gün 30-40 kq-dır. Ölkəmizdə nadir bitkiyə tələbat var. Meyvə çox vitaminlidir, Mendeleyev dövrü sistem cədvəlinin bütün elementləri onun tərkibində var".

Aqronom bildirib ki, 1 kq hallobonqun bazar qiyməti 5-10 manatdır: "Ağacın yeri nə qədər yaxşı olsa və qulluq edilərsə, il ərzində 4-5 dəfə məhsul almaq mümkün olur. Əkildiyi vaxtdan 2-3 il sonra məhsul verməyə başlayır. 10 ildə tam məhsuldarlığa düşəndən sonra hər bir ağac 250 kq məhsul verməlidir. Onun hər bir meyvəsinin diametri 8-10 sm, çəkisi isə 350-500 qram arasında dəyişir. Rusiya ilə bu yaxınlarda müqavilə imzalamışıq, məhsullarımız Rusiya bazarlarına çıxarılaçaq. Gələcəkdə Rusiya üçün 20 min ton məhsul göndərəcəyik".

Sitrus bağlarından sonra jurnalistlər çay plantasiyasında olublar.

"Yaşıl çay" fermer təsərrüfatının rəhbəri Araz Yaqubov bildirdi ki, 70 ha ərazidə çay plantasiyası salınıb: "Bizim şirkət 2006-cı ildə yaradılıb. Çalışırıq ki, regionda çayçılığı inkişaf etdirək. Plantasiya ilə yanaşı, bizim mini emal seximiz də var, məhsulumuzu burada emal edib, bazara çıxarıyıq. Əsasən "Kaxidze" çay sortunu ekirik. Hesabımıza görə, bu il hər hektardan 10 ton çay götürəcəyik. Həmçinin ixracı da düşünürük. Belə ki, artıq Rusiya bazarında böyük ticarət şəbəkəsi bizim çayımızın hamısını almaq istədiyini bildirib. Çayçılıq haqqında döv-

si onun ailədə bərabərhuquqlu üzv olması deməkdir. Çayların qiyməti də müxtəlifdir. Elə çay var ki, 2 min manata satılır. Çayın qiyməti 8 manatdan başlayır, 100 manata qədər davam edir. Lakin elə çaylanımız da var ki, daha da bahadır. Adətən bu cür bahalı çaylan xaricə ixrac edirik. Çay ona görə bahadır ki, bunun hazırlanması prosesi çətinidir. Belə ki, bu çaylan səhər saat 6-da günəş doğmamış 1 saat ərzində yığılmaq xüsusi texnologiya ilə hazırlanır. Bu çay çox məhdud çəkidedir və onun

yəndələri sahibkar Rəftərə Şükürovanın bağında oldular. Rəftərə Şükürova ixtisasca ibtidai sinifi müəlliməsidir. Onun sahibkar kimi fəaliyyəti barəsində sosial şəbəkələrdə, xəbər saytlarında geniş məlumatlar yer alıb. Bağının məhsullarından hazırladığı müxtəlif kivi, feyxoa tutmaları, mürebbələri, isti samovar çayı, bağ meyvələri ilə bizi qarşılayan fermer çəkdiyi zəhmətdən, müəllimlikdən fermerliyə gəliş barədə danışdı.

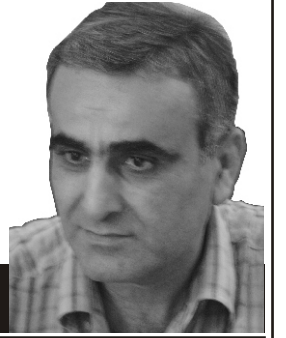
R.Şükürova bu iki sahə ara-

çəkə dünyə bazarına özümüz məhsulumuzu çıxartmaq istəyirik. Avropada, Türkiyədə, qonşu İranda feyxoanı tanıyırlar. Bu il məhsulun qiyməti ucuz oldu, bağa qoyduğumuz yatırımı götürə bilmədik. Öz məhsulumuzu özümüz bazara çıxarsaq, nisbətən gəlir çoxalar. Biz Lənkəran bazarına çıxarıyıq, alıcılar gəlib aparr. Bizim alverçilərə 50 qəpiyə satdığımız məhsul Bakı bazarıda 3 manata satılır. Bu ilə qədər 35 ton feyxoa yığımışıq. Keçən il 8 tona yaxın kivi götürmüşdük, bu il hələ məhsul yığılmayıb, ona görə də qəderini konkret deyə bilməyəcəm".

Sahibkar qeyd etdi ki, məhsullarını bazara çıxarmaqda çətinlik çəkirlər: "Ümumiyyətlə, bağa xeyli yatırım qoymuşuq. Elə adicə suvarma sistemi, kommunal xidmətlər xeyli baha başa gəlir. Buna görə də məhsulumuzu Bakıya apara bilmirik. Çünki yol xərci də üstünə gələndə, xərcimiz daha çox olur. Maşın, texnika problemimiz var. Məhsulumuz bazara normal qiymətə çıxarsa, buradakı işimizi daha da böyüdərik. İndiyə qədər dövlətə bununla bağlı heç bir müraciət etməmişik. Lakin bu ildən etibarən "ABAD" layihəsinə müraciət edib, problemimiz barədə məlumat verməmişik. Bizə söz veriblər ki, məhsulumuzun satışına yardımçı olacaqlar. Əgər bizə satış üçün yardım edilərsə, problemlərimiz həll olar. Burada gün olur ki, 30 işçi eyni vaxtda çalışır. Yeni təsərrüfatımızdan kənd camaatı da xeyir görür. Lənkərandada demək olar ki, hər kəsin heyətində feyxoa ağacı var. Lakin bu cür bağların sayı çox deyil. Var gücümüzə çalışırıq ki, təsərrüfatımız daha da genişlənsin".

Əli RAİS, "Yeni Müsavat" Fotolar müəllifindir

Doğmalar içində yad, yaxud "arxalı köpəyin" gücü

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

Ermanın ekzotik baş nazir əvəzi Nikol Paşinyan yenə KTMT üzrə müttəfiqlərdən gileyəlib. Deyib ki, "gərək blokda müttəfiqlik öhdəlikləri dəqiqləşsin, biz gərək bilək ki, kimə güvənməliyik". Sonra da yenə sələfləri kimi şikayətləniib ki, "müttəfiqlərimiz (Rusiya, Belarus - Z.S.) dost olmayan ölkəyə (Azərbaycana - Z.S.) silah satır. Niyəsi bizə aydın deyil".

Amma və lakin... Aydın olmalı nə var ki? İzah çox bəsit: Ermənistanın "Rus NATO-su" üzrə müttəfiqləri, sadəcə, Ermənistanı formal dövlət hesab edirlər və o üzündən sırf öz maraqlarını əsas götürərək hərəkət edirlər. Yeni bu maraqları gerçəkləşdirəndə erməniləri qulaqardı edirlər.

Ermənistan isə elə gəlir ki, blokda o, Rusiya, Belarus, Qazaxıstan kimi "ağır taxtali" dövlətdir. Guya çəkisi, sanbalı var. Başını başlara qoşub. Amma bihudə tələbdir. Necə deyərler, özü yıxılan ağlamaz. Axı xarici sərhədlərini belə özü qorumaq iqtidarında olmayan bir marionet, vassal ölkənin KTMT-də hansı hüququ, hansı bərabər imtiyazı ola bilər ki, orada hələ bir şərt də irəli sürsün, öhdəlik davası açsın? KTMT-də Ermənistanın nə iti azıb?

İş də ondadır ki, Rusiya blokun üzvüdürsə, demək, avtomatik olaraq Ermənistan da oradadır. Rusiya (ağa) harda, naib-nökəri, aftafası da orda. Vassalın vassal yeri, ağanın da ağa yeri var. Bu mənada əslində "Rus NATO-su"nda 6 yox, 5 ölkə təmsil olunub. Ermənistan müasir kriteriyalara görə dövlət sayılmaz. O, maşa dövlətdir. Özləri də heç gizlətmirlər ki, suverenliklərinin yalnız "qırıntıları" qalıb.

Məhz buna görə Paşinyan blokda üzv dövlətlərin başçıları - müttəfiq və doğma sayılan liderlər içində yad kimidir. Özünü qərib hiss edir, vaxtaşırı ikinci, üçüncü dərəcəli münasibətlə qarşılaşır, aşağılanır. Həmişə də belə olacaq, çünki özünə hörmət qoymayana başqası da qoymaz - ta ki Ermənistan gerçək dövlət atributlarına sahib olanacan.

Eyni səbəbdən Azərbaycan üzvü olmadığı halda KTMT-də qat-qat böyük hörmət-izzət yiyəsidir, doğmadır, nəinki Ermənistan. Çünki özünə hörmət qoyur, heç kimin əlinə baxmır. Kiminsə maşası deyil, olmayacaq.

"Doğmalar" içində yadlıq hissi, əlbəttə, ağır hissdır. Fəqət, o da faktıdır ki, erməniləri təkə KTMT-də yox, ümumən heç yerdə sevmirlər. Onlardan yalnız alət kimi istifadə etməyi sevirler. Bədbəxt erməni də bunu özünə qarşı sevgi, ehtiram sanır. Bədnam qonşuların fəlakəti bundadır.

Nə vaxt ki, onlar millətlər sırasında nə bir millimetr o yana, nə də bir millimetr bu yana, öz gerçək dəyərlərini, qiymətlərini anlayacaqlar, özləri haqda xəstə təfəkkürün məhsulu olan "böyüklük maniyası"ndan imtina edəcəklər, nəhayət, tarixi total saxtalaşdırmaq kimi heç bir xalqa xas olmayan şarlatanlıqlarından əl çəkəcəklər, bax, onda bəlkə rifaha, xoşbəxtliyə qovuşalar. Çünki yalnız onda ermənilərin qapı qonşuları onlardan ehtiyatlanmayacaq, onlara normal toplum, sivil millət kimi yanaşmağa başlayacaqlar...

Sual da belədir ki, özlərini ən ulu, ən ağıllı, ən böyük millət sayan ermənilər nədən 200 ildir rusun, 100 ildən çoxdur Avropanın qoltuğuna sığınmış və oradan çıxmaq istəmirlər? Böyük, özünə hörmət edən millət də kiminsə maşası, vassalı, qlobal güclərin əlində tətikçi olarmı? Olmaz. Olsa, artıq böyük, müdrik sayılmaz. İkisindən biri yeni: gecə varsa, gündüz yoxdur, ya da əksinə.

Bu da bəlli ki, ermənilərin, Ermənistanın hazırkı gücü qətiyyətlə özününkü deyil, "arxalı köpəyin" gücüdür. Arxa (Rusiya, xristian Avropası) yoxsa, güc də olmaz, "köpək" də gedib öz sümüyünü gemirər. Zaten, o, heç indi də yağlı et yemir...

Gəncənin icra başçısı yeni komanda formalaşdırır

Elmar Vəliyevin daha bir kadri işdən çıxarıldı; sabiq başçının "sağ əli" Məhərət Mustafayevin əməlləri araşdırılmaqda davam edir

Məhərət Mustafayev

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov yeni komanda formalaşdırılması istiqamətində daha bir addım atıb. Belə ki, Niyazi Bayramovun müavini, İH-in İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri Sevdə Firuddin qızı Qurbanəliyeva tutduğu vəzifədən uzaqlaşdırılıb. Həmin vəzifəyə yeni təyinat barədə məlumat yoxdur.

Yeni başçı vətəndaşların ən çox şikayətçi olduğu sahələrə məsul olan qurum və onların rəhbərlərinin fəaliyyəti ilə bağlı addımları Gəncəyə başçı təyin olunduğu ilk günlərdən atmağa başlayıb. Yada salaq ki, N.Bayramov vəzifəyə təyinat alandan sonra ilk olaraq illərdir yerli əhaliyə "qan udduran" Gəncə şəhər Memarlıq və Şəhərsalma İdarəsinin rəisi, sabiq başçı Elmar Vəliyevin "sağ əli" kimi tanınan Məhərət Mustafayevi işdən çıxarmışdı. Bundan sonra M.Mustafayevin fəaliyyətinin araşdırılmasına qərar verilmişdi. Gəncə şəhər Mənzil Kommunal Təsərrüfatı İstehsalat Birliyinin və onun rəhbərinin də fəaliyyəti araşdırma mövzusu olub.

Məhərət Mustafayev Elmar Vəliyevin "torpaq dəllali" olub. O, uzun illər ərzində Gəncədə qanunsuz torpaq satışını həyata keçirib, iş adamlarından sənəd bəhanələri ilə xərac toplayıb, bir mülkü müxtəlif saxta sənədlərlə bir neçə şəxsə satıb. O, Gəncədə yüzlərlə vətəndaşa aid mülkə, torpaq sahəsinə faktiki olaraq saxta sənədlər verib.

Onun əməlləri haqda mətbəatda, "Yeni Məsəvat" qəzetində bəş dəyincə yazılar dərc olunub. Məsələn, qəzetin 13.11.2017-ci il tarixli sayında "Gəncənin icra başçısının "sağ əli"nin əməlləri barədə yeni faktlar"

http://musavat.com/news/gencenin-icra-bascisinin-sag-eli-nin-emelleri-barede-yeni-faktlar_482672.html
http://musavat.com/news/gencenin-icra-bascisinin-sag-eli-nin-emelleri-barede-yeni-faktlar_482672.html
 sərlövhəli yazıda Məhərət Mustafayevin vətəndaşların başına açdığı oyunlarla bağlı olduqca ilginclik məlumatları yer alıb. M.Mustafayev vətəndaşların torpaqlarını ələ keçirib, pullarını alıb və özlərini də həbslə hədələyib.

Onun barəsində qalmaqallı şikayətlərdən biri də Gülnar Günəşliyə məxsus idi. Gəncə Memarlıq və Şəhərsalma İdarəsində sektor müdiri olmuş bu xanım Məhərət Mustafayevin ona əxlaqsız təkliflər etdiyini, bununla razılaşmadığı üçün işdən çıxarıldığını, intihara cəhd etdiyini bildirmişdi. Həmin vaxt G.Günəşli M.Mustafayevin çoxsaylı qanunsuzluqlarından da bəhs etmişdi. Onun şikayəti əsasında cinayət işi başlanılmışdı, Məhərət Mustafayevin ifadəsinin alındığı da bəlli olmuşdu. Amma sonradan Məhərət Mustafayev Elmar Vəliyevin dəstəyini alaraq, "sudan quru çıxmışdı", hətta G.Günəşliyə də "təzib bəyanatı" yazdırmağa müvəffəq olmuşdu. Qeyd edək ki, Elmar Vəliyev 2011-ci ildə Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısı təyin olunandan sonra hələ Yevlax rayonunda başçı olduğu vaxt tanışdığı Məhərət Mustafayevin Gəncə şəhəri Nizami rayonunun icra başçısı təyin olunmasına nail olmuşdu. Məhərət Mustafayev Nizaminin icra başçısı olarkən sadə vətəndaşları təhqir etməklə məşhurlaşmışdı. Nəhayətdə o, RİH başçısı vəzifəsində çalışarkən Göygöl rayon bələdiyyəsinin sədri ilə torpaq üstündə əlbəyaxa dalaşmış, onu döymüşdü. Həmin vaxt onun barəsində araşdırma aparıldı və icra başçısı vəzifəsindən azad edildi. Lakin Elmar Vəliyev az sonra vəzifədən hesab etdiyi bu adamı Gəncə Şəhər Memarlıq və Şəhərsalma İdarəsinə rəis təyin etmişdi.

Gəncədə böyük qanunsuzluqlara yol vermiş keçmiş Vəliyevçilər ətrafında aparılan yoxlamalar nəticəsində M.Mustafayevin bir neçə dəfə müvafiq istintaq orqanına çağırılıb dindirildiyi bəllidir. Onun həbsi gözlənilsə də, bugünkü Məhərət Mustafayev azadlıqda qala bilib...

□ E.HÜSEYNOV,
"Yeni Məsəvat"

Bir sıra dövlət və hökumət strukturlarında, həmçinin nazirliklərdə vakant iş yerləri ilə bağlı elanlar verilir. Məsələn, yaxınlarda Xarici İşlər Nazirliyində, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyində vakansiya-ların olduğu elan edilmişdi.

Onu da qeyd edək ki, bu cür strukturlarda dövlət qulluğuna qəbul iki mərhələli imtahanla həyata keçirilir. Azərbaycan müxalifətinin təmsilçiləri vaxtaşırı bəyan edirlər ki, müxalifət sıralarında kifayət qədər bilikli mütəxəssislər var, lakin illərdir işsizdirlər. Bəs müxalifətçilər işə dövlət orqanlarında elan edilmiş vakant iş yerlərinə qəbul olunmaq üçün İmtahan Komissiyasına rəsmi müraciət edirlərmi, müraciət etmək istəyirlərmi?

AMİP katibi Əli Orucov "Yeni Məsəvat"ə açıqlamasında iddia etdi ki, bir sıra hökumət və dövlət qulluğuna işə qəbulba bağlı verilən elanlar da, vakansiya ilə bağlı məlumatlar da formal xarakter daşıyır. Ona görə də şəxsən o, imtahan vermək üçün müraciət etməyi mənasız sayır: "Formal xarakter daşdığına təsdiq edəcək kifayət qədər dəlil və sübutlar var. Çox nadir hallarda kimsə bəxti gətirib, kiçik və gəlir gətirməyən, çox az maaşlı işə düzələ bilər. Yüksək maaşlı, perspektivli iş yerlərinə müəyyən məbləğ ödəməsən, sənə xahişini edən vəzifəli tanışın yoxdursa, sənə tapşırımayıblarsa işə qəbul faktiki qeyri-mümkündür. Rüşvət də əsasən imtahanın müsabiqə deyilən mərhələsində alınır. Məsələ bununla da bitmir, işə götürülən şəxsi müxtəlif yollarla yükləyirlər. Mən şəxs tanıyıram, 3 il əvvəl məktəb direktoru olmaq üçün imtahanı müvəffəqiyyətlə keçib, lakin təhsil şöbəsinin müdirinin tələb etdiyi 10000 manatı vermədiyinə görə kiçik bir kənd məktəbinə direktor təyin edilmir. Halbuki həmin məktəbin direktor vəzifəsi illərdir ki,

boşdur. Həmin təhsil şöbəsinin müdirinin işə yaşı artıq 80-i haqlayır. Bax bu cür məsələləri görüb də formal xarakter daşıyan imtahanlarda iştirak etməyi mənasız sayıram. Digər tərəfdən, Azərbaycanda istərsən vunderkinq ol, istərsən təcrübəli mütəxəssis, müxalifətçisənsə dövlət işlərinə, bütçə təşkilatlarına yolun bağlıdır. Hətta işləyənlərin

sasına uyğun olaraq, bir neçə il öncə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyində mütəxəssis kimi fəaliyyət göstərmiş: "Nazirlik işçisi ola-ola siyasi aksiyada iştirak etmişəm və ilk sutkalıq həbsim o zaman olub. Bundan sonra nazirlik tərəfindən mənə konkret deyildi ki, ya iş, ya siyasi fəaliyyət. Mənim də seçimim bəllidir. Yeni mən o mərhələni çoxdan

mane olmayacaqsam, dövlət qulluğu haqqında yenə fikirləşə bilərəm. Amma bunun olması üçün ilk öncə Azərbaycanda iqtidar-müxalifət münasibətləri müsbətə doğru dəyişməlidir. Bu addımı da ilk öncə hakimiyyət atmalıdır. Funksioneri olduğum AĞ Partiya əsasən gənclərdən ibarət olduğu üçün partiyamızın üzvlərinə həmişə

Müxalifətçilər nazirliklərdə işləmək istəyir, amma...

Müxalifətdəki kadrları dövlət qulluğuna imtahan verməkdən nə çəkindirir?

zaman-zaman işdən uzaqlaşdırıldığı hər kəsə məlumdur. Təəssüflər olsun ki, bir çox səlahiyyətli şəxsləri təcrübəli, savadlı, işlək kadrlar deyil, ancaq rüşvət və pul maraqlandırır.

AĞ Partiyasının sədr müavini Əhəd Məmmədli "Yeni Məsəvat"ə bildirdi ki, şəxsən özü ixti-

keçmişəm. Azərbaycan realıqları bunu deyir ki, aktiv siyasi fəaliyyət göstərən partiya funksionerləri olan insanlara dövlət qurumlarına qapı təəssüf ki, bağlanır. Dövlət qurumlarına işə bir şərtlə qəbul edirlər ki, siyasi fəaliyyətdən imtina etməlisən. Əgər mənim siyasi fəaliyyətimə

tövsiyə etmişəm ki, dövlət qulluğu imtahanlarında şanslarını sınasınlar".

KXCP İdarə Heyətinin sədri Xəzər Teyyublu isə qeyd etdi ki, Azərbaycan müxalifətində çox savadlı mütəxəssislər var: "Lakin təəssüf ki, müxalifət mövqədə olmaları onların işlə təmin olunmasına mane olur. Siyasi mövqelərinə görə müxalifətçiləri işə götürmürlər. Ona görə də hansısa dövlət qulluğuna imtahan vermək üçün müraciət etməyimizin müsbət perspektivi olmaz. Bunun fərqində olan müxalifətçilər müraciət etmək istəyirlər. Ayrı-seçkilik olmayacağına əmin olsaq, əlbəttə ki, nazirliklərdə, digər orqanlarda vakant yerlərə işə düzəlmək üçün müraciət edərik. Çox arzu edirik ki, hər bir kadra siyasi mövqeyinə görə yox, bacarığına görə qiymət verilsin və işlə təmin olunmaq məsələsində məhz bilik, bacarıq amili əsas götürülsün".

□ Etibar SEYDİAĞA,
"Yeni Məsəvat"

Avropadakı mühacirlərin 80 min avro davası- şok ittihamlar

Aldıqları pulu bölə bilməyən mühacir bloggerlər qırğına çıxdı; "Təşkilat qrant göndərəndə 60, 70 və ya 80 min pul göndərir"

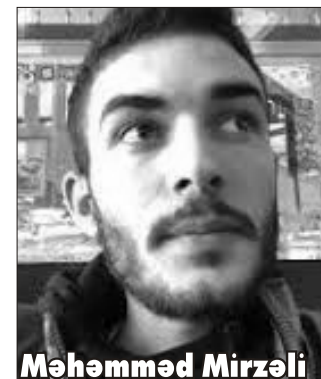
Artıq bir neçə gündür ki, xaricdə yaşayan və Azərbaycan dövlətinə qarşı ardıcıl şəkildə kampaniya aparən şöbənin tanınmış nümayəndələri bir-birinə qarşı ifşaedici açıqlamalar verirlər.

Açıqlamalar göstərir ki, özlərini demokratiya qarşısı və ədalət tərəfdarı kimi qələmə verənlər, sözdə dövlət və millətə vətəndaşlığı ilə yaşadıklarını bəyan edənlər əslində xarici anti-Azərbaycan dairələrinin birbaşa nəzarəti altında və maliyyəsi ilə fəaliyyət göstərmiş, sifariş yerinə yetirmişlər. Onların əsas məqsədi daha çox qrant almaq və mənimsəmək olub. Bu məqsədlərə xidmət edənlər, sadəcə, xain və düşmən dəyirmanına su tökən ünsürlərdir.

Son olaraq, Fransada mühacir həyatı yaşayan blogger Məhəmməd Mirzəlinin Almaniyadan

Tural Sadiqlı

Məhəmməd Mirzəli

sığınacaq alan Tural Sadiqlı barədə özünün facebook səhifəsindəki canlı yayımda dediyi ittihamlar hər kəşi şoka salır. Həmin videoda M.Mirzəli bunları deyib: "Xalqın layihəsində min avroya yaxın pul yığıldı. Tural mənə zəng etdi ki, təşkilatdan pul gəlib, hesablayıb sənə deyərəm. Bir neçə gün keçdi, zəng etmədi. Zəng edim ki, Tural nə oldu, mən işdən çıxmaq istəyirəm. Bildirdim ki, səndən hə-yox cavabı gözləyirəm. Mənə dedi ki, sənə xəbər vermək yadımdan çı-

xıb, təşkilatdan cüzi miqdarda pul gəlib, bölüşsək sən ancaq "Azad Söz"ün adından çıxıb danışarsan, sən "Made in Azərbaycan" üçün çəkməzsən, yeni canlı yayımlar etməzsən. Demək istədi ki, ancaq "Azad Söz"ə çalışarsan. Bunun müqabilində mənə yalnız 300 verəcəyini dedi. Dedim ki, Tural, nə danışsın, 300 avroya Avropada it saxlamaq belə mümkün deyil. Dedim ki, ən azından gələn pulla bağlı hesabat ver. Hesabat verəcəyini dedi. Amma yenə də

susdu. İki aydan sonra yazdım ki, Tural, jurnalistin pulunu verə bilmərəm, qrantları boş ver, onda gözümlə yoxdur, bəs "Xalqın layihəsi"ndən min avroya yaxın pul yığılıb, ən azından oradan mənə düşsən 500 avronu ver, jurnalistin pulunu göndərim, o, çəkilişlərimizi davam etdirsin. Mənə dedi ki, Məhəmməd, "Xalqın layihəsi"ndən gələn pullar əriyib, artıq yoxdur. Dedim ki, bu necə ola bilər? Bu işdə əziyyət çəkdiyimi, vuruşduğumu bildirdim. Doğrudan da bu belə idi. Tural mənə onu da dedi ki, mən sənə yalnız 100 avro göndərə bilərəm. Həqiqətən də mənə jurnalistə vermək üçün 100 avro göndərdi. Bu məbləğə burada bir ayaqqaq belə almaq mümkün deyil. Turala dedim ki, hansısa bir təşkilat pul göndərəndə 10, 15 və ya 20 min pul göndərmir, ən azından 60, 70 və ya 80 min pul göndərir. Bu məbləği də onun üçün verir ki, yaxşı gələcəyin üçün işlər görsən. Amma bu qrantlardan mənə 300 avro pul verəsən. "Xalqın layihəsi"ndə əziyyət çəkməmişəm, boğazımı cırılmışam. Bunlar azmış kimi çıxıb yazasan ki, Məhəmməd Mirzəli bizim sayımızda tanındı. Həqiqətən də sənə ayıb olsun".

İttihamlarla bağlı T.Sadiqlının mövqeyini almağa çalışdım, amma mümkün olmadı. Danışmaq istəmədiyini bildiren mühacir ehtiyac olarsa, öz şəxsi hesabından ittihamlara cavab verəcəyini bildirdi.

M.Mirzəli ilə əlaqə saxlamaq cəhdimiz boş çıxdı.

□ Cavanshir ABBASLI,
"Yeni Məsəvat"

Cənubi Qafqazın üç ölkəsindən Gürcüstan NATO-ya üzvlük yolunu seçib və bu istiqamətdə xeyli yol qət edib. Proqnozlara görə, yaxın gələcəkdə Gürcüstan NATO üzvü olacaq. Ermənistan hərbi-siyasi blok kimi Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) üzvüdür. Azərbaycanın isə hazırda nə NATO-ya, nə də KTMT-yə üzv olmaq planının ortada olmadığı məlumdur. Bəs ölkəmiz bundan sonrakı dövrdə hansı istiqaməti əsas götürə bilər?

Politoloq Qabil Hüseynli "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Azərbaycan uzun müddətdir mərhum prezident Heydər Əliyevin dövründən balanslaşdırılmış xarici siyasət kursu həyata keçirir. Amma bütün bunlara baxmayaraq, həmin dövrdə də NATO ilə əməkdaşlığa geniş diqqət verildi. Azərbaycan NATO-nun Sülh naminə tərəfdaşlıq Proqramına qoşulan ilk ölkələrdən biri olmuşdü: "O zaman NATO ilə ciddi əməkdaşlıq sayəsində Azərbaycan ordusunun nizamnaməsi NATO ordusunun nizamnaməsinə yaxınlaşdırılmışdı. Geyim qaydaları, daxili intizam qaydaları, əsgəri tö-rən, bu tö-rən zamanı rəis heyəti ilə tabeçilikdə olan adamların bir-birinə müraciət qaydaları tamamilə NATO standartlarına uyğun qurulmuşdu. Bu həm də ölkədəki hərbi ali məktəblərə də təsir etmişdi. Yeni hərbi ali məktəblər daha çox NATO standartlarına yaxınlaşdırılmışdı. Daha sonra Sülh naminə tərəfdaşlıq Proq-

Azərbaycan NATO-nu, yoxsa KTMT-ni seçəcəkdir?

Qabil Hüseynli: "Azərbaycan özünün hərbi-siyasi xəttində yenidən seçim etmək zərurətinin yarandığı bir dövrə gəlib çatıb"

ramı başa çatdıqdan sonra Azərbaycan NATO ilə ikitərəfli əməkdaşlıq haqqında saziş imzaladı. Bu əməkdaşlıq xətti ilə NATO ilə münasibətlər tənzimləndi".

Politoloqun sözlərinə görə, indi biz inkişafımızın elə bir nöqtəsinə gəlib çatmışıq ki, Qoşulmayanlar Hərəkatının üzvü olsaq da bir sıra problemlər, xüsusilə Dağlıq Qarabağ problemi, Minsk Qrupu həmsədrli olan ölkələrin iki standartlarla davranışı bizi yeni bir seçim etmək qarşısında qoyur: "Azərbaycanın iki hərbi siyasi blokdan birinə meyillən-

mək zərurəti yaranıb. Ya NATO ilə daha sıx əməkdaşlıq xətti götürülməli, ya da KTMT-də müşahidəçilik statusuna üz tutmağın yolunu axtarmalıdır. Çünki bölgədə, eləcə də dünyada elə münasibətlər formalaşdırılıb ki, tarazlaşdırılmış siyasi xətt bəzən Azərbaycanın strateji maraqlarına uyğun gəlmir. Bu nöqtəyi nəzərdən, mənəcə, Azərbaycan özünün hərbi-siyasi xəttində yenidən seçim etmək zərurətinin yarandığı bir dövrə gəlib çatıb. Bu barədə ciddi fikirləşmənin vaxtı çatdığını söyləmək mümkündür. Bu, NATO

ilə daha yaxın əməkdaşlıq da ola bilər. Mən Gürcüstan təmsilində NATO-ya üzv olmaq xəttini demirəm, amma NATO ilə əməkdaşlığın daha yaxın formalarını seçmək olar. Yaxud da başqa variantlar üzərində də düşünmək olar. Azərbaycanın strateji maraqlarının daha çox NATO ilə yaxınlaşmaq xəttini tələb etdiyi göz önündədir. Ona görə də, mənəcə, bu istiqamətə meyillənəcək Azərbaycanın maraqlarına daha çox uyğun olardı. KTMT-də müşahidəçilik statusu isə Dağlıq Qarabağ probleminin ədalətli həllinə xeyir verəcək-sə, bu istiqamətdə də fəaliyyət göstərmək olar. Amma ən əvvəl Dağlıq Qarabağ probleminin həlli, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi istiqamətində müəyyən addımların atılmasını gözləmək lazımdır. Əlbəttə ki, strateji seçim çətin vəzifələrdən biridir. İnanıram ki, Azərbaycan hökuməti xalqımızın, dövlətimizin maraqlarına daha uyğun gələcək seçim edəcək".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Slavyanlar niyə birləşmək istəmir?..

Hüseyinbala SƏLİMOV

Bəzi siyasi təhlilçilər Ukrayna ilə Rusiya arasında bu günlərdə baş vermiş dəniz münaqişəsini prezident Petro Poroşenkoya öz reytingini azacıq da olsa qaldırmağa imkan verən fürsət kimi dəyərləndirməyə çalışsalar da etiraf etmək lazım gəlir ki, bu, heç də ilk dəniz münaqişəsi deyil və artıq buna qədər bir neçə dəfə xırda insidentlər baş verib- Moskva bütün vasitələrlə Kiyevi sıxışdırmaqda davam edir və iki ölkə arasındakı münaqişə çoxdan qurudan suya adlayıb, sadəcə, bu dəfə dənizdə toqquşma miqyasına görə bir az böyük oldu, Ukraynanın düz üç gəmisi atəşə tutuldu, altı dənizçisi yaralandı.

Düşünmək olardı ki, olay Kiyevin müttəfiqlərini çox qeyzləndirəcək, ABŞ, Avropa ölkələri, xüsusən də NATO rəsmiləri Rusiyanı sərbəst və çox təhdidədiçi bəyanat atəşinə tutacaqlar. Amma bunu sezmədik və qeyri - ixtiyari olaraq yadıma bir epizod düşdü.

Rusiyanın Ukraynaya qarşı təcavüzünün ilk vaxtları idi, Kırım ilhaq olunmuş, ölkənin şərqində isə Kremlin dəstəyi ilə separatçılar müharibəyə başlamışdılar. Bir nəfər bizdən soruşdu ki, proseslərin sonu nə olacaq və Qərb Rusiyaya qarşı nə edəcək? Dedik ki, Qarabağ problemi kimi "acı bəbəksə" kimi uzanacaq və Qərb ölkələri də Rusiyaya qarşı sanksiyalarla və bəyanatlarla kifayətlənəcəklər. Həmsöhbətim qayıtdı ki, nə danışırısan, nə Qarabağ-ı, bu, Ukraynadır! Dedim ki, tələsmə, azca gözlə, özün mənim dediklərimə əmin olacaqsan...

Budur, həmin söhbətim üstündən bir neçə il keçibdi, amma Kremlin Kiyevə qarşı təhdidləri nəinki azalmır, əksinə bir az da artır. Bizim Qərb dediyimiz ölkələrə bir tərəfdən Moskvadan Ukraynanı rahat buraxmağı tələb edir, digər tərəfdən onunla gizləndir, lap məşhur filmimizdə deyilən kimi, him-cim etməklə məşğuldurlar: Tramp Putinə qarşı simpatiyasını gizlətmir, Merkelə "Voldoya düz eləmir" desə də yenə də Moksvala işbirliyi qurmaqda, hətta enerji layihələri reallaşdırmaqdadır. Bir sözlə, heç kim Ukraynaya görə Rusiya ilə vuruşmaq və hətta ciddi şəkildə kəsilmək niyyətində belə deyil.

Münaqişənin uzanması isə insanları müxtəlif fikirlərə yönəldir. Məsələn, hətta bizim insanlarımızın bəzisi deyir ki, niyə görə biz türk dövlətlərinin birliyini-integrasiyasını istədiyimiz, hətta buna çalışdığımız kimi slavyan ölkələrinin-Rusiyanın, Ukraynanın və Belarusun belə birliyi yaranmasını?

Əslində biz buna qarşı heç nə demirik və hətta deyə də bilmirik, çünki heç kim bizə rusların, belarusların və ukraynalıların əvəzinə danışmaq və ya qərar qəbul etmək səlahiyyəti verməyib. Amma başlayaq bir azca uzaqdan - lap Belarudan.

Minsk Moskvaya ilə münasibətlərində böyük ziddiyyətlər mövcuddur, amma buna baxmayaraq onun hələ də Kremlə oyunlar yapmasının bir səbəbi var: Lukoşenko gözəl dərk edir ki, Minsk Kremlə "əlvida!" deyib Avropaya üz tutsa, onun hakimiyyəti heç birçün belə çəkməyəcək, ölkə demokratikləşəcək və daha yeni qüvvələr hakimiyyətə gələcəkdir.

Özünüz diqqət edin: MDB-də və KTMT-da hansı ölkələr qalıb və buranı hansı ölkələr tərk edib? Demokratiya yolunu tutan bütün keçmiş sovet ölkələri Moskvaya "əlvida!" deyiblər və Rusiyanın yaxın siyasi ətrafında yalnız avtoritar ölkələr qalıbdır. Lukoşenko da öz hakimiyyətini qorumaq üçün gah Kremlə yaxınlaşır, gah da ki, ondan uzaqlaşır...

O ki qaldı Ukraynaya, burada vəziyyət daha dramatikdir, çünki yüz illərdir ruslar ukraynalılara "Səni sevəcəm, sən sevməsen də!" deyib durublar və ukraynalıların rus ilhaqına qarşı mübarizəsinin tarixi də heç də bundan az və yaxud dramatik deyildir.

Ukrayna həmişə Rusiyadansa Avropaya, xüsusən Polşa ilə birləşməyə can atıbdır, amma ruslar özlərinin uydurduqları "bölmüş millət" əfsanəsindən əl götürmək istəmir. Bu yaxınlarda elə bu xüsusdaca çox maraqlı yazı oxumuşduq. Bir rus müəllifi yazırdı ki, yadırdığımız bəzi əfsanələrə özümüzü o qədər inandırılmışıq ki, ən adi reallıqları belə sezmə və yaxud nəzərə ala bilmirik. Həmin müəllif qeyd edirdi ki, bizim ruslar üçün ukraynalılar həmişə "xoxollar" (kəkillilər), ukraynalılar üçün biz "katsap"lar (saqqallılar) olmuşuq, sizsə hansısa mifiq parçalanmış və ya biri-birindən kiminsə "fitnə"silə uzaqlaşmaq yolu tutmuş millətdən dəm vurursunuz!

Bəli, həmin müəllif çox haqlıdır. Amma nə edəsən ki, dünya siyasəti, ən əsası da Kremlin siyasəti haqq yox, güc üstündə qurulubdur...

İrəvandan erməni diversantla bağlı gülünc vəd

Ermənistanın məsələni beynəlxalq təşkilatlara çıxarmasının təsiri ola bilməz, çünki...

"Azərbaycan əsirlərin dəyişdirilməsi təklifi ilə çıxış edir. Azərbaycanda üç erməni var, Qarabağda üç azərbaycanlı. Üç azərbaycanlıya qarşı üç erməni verməyi təklif edirlər". Publika.az xəbər verir ki, bu barədə Ermənistanda baş nazir vəzifəsini icra edən Nikol Paşinyan Azərbaycan mövqelərinə soxulmaq istəyərək ələ keçirilən erməni diversant Karen Kazaryanın valideynləri ilə görüşdə deyib. Lakin Paşinyan Azərbaycanın təklifindən imtina etdiklərini bildirib.

"Qarabağda iki azərbaycanlı var. Onları qaytarsaq, Azərbaycanda Ramil Səferov kimi qarşılanacaqlar. Biz bunu istəyirik? Kazaryanla bağlı məsələni Azərbaycan tərəfi ilə müzakirə etməyə davam edirik. Biz bu məsələni beynəlxalq səviyyəyə çıxaraçağıq", - deyir Paşinyan Kazaryanın ailəsinə söz verib.

Lakin Ermənistan mediası bunun, sadəcə olaraq, seçki öncəsi vəd olduğunu yazır. Əsirlər məsələsi seçki öncəsi N.Paşinyana əməlli-başlı başsağısına çevrilib. Ötən həftə Ermənistanın Berdavan kəndinin sakinləri Karen Kazaryanın dəyişdirilməsi tələbi ilə etiraz

aksiyaları keçiriblər. Onlar Paşinyana Azərbaycanda saxlanılan erməni kəşfiyyatçı Karen Kazaryanın azad edilməsi tələbi ilə keçirilən aksiyalarla bağlı yazılı müraciət ünvanlayıblar. Kənd sakinləri müraciətdə onları təhqir edən Paşinyan və hökumətdən üzr tələb ediblər. Paşinyanın əsirləri azərbaycanlı girovlarla dəyişmək istəmədiyini bəyan etməsi isə ona qarşı narazılığın bir qədər də artır.

Azərbaycan Demokratiya və İnsan Hüquqları İnstitutunun rəhbəri, hüquq müdafiəçisi Əhməd Şahidov hesab edir ki, Ermənistan diversant Karen Kazaryanın və ya digər iki di-

versantın məsələsi ilə bağlı beynəlxalq təşkilatlara müraciət etsə belə, heç bir nəticəsi olmaz: "Çünki həmin erməni diversantları faktiki olaraq Azərbaycan sərhədlərini qanunsuz olaraq keçiblər və diversant olmaqla bəllidir. Onlardan Arsen Baqdasaryanın diversiya tərbiyə hərəkatlarına yol verdiyi məhkəmədə sübuta yetirilib. Baqdasaryanın özü istintaqa ifadəsində Azərbaycana qarşı təxribat həyata keçirmək barədə əmri o zamankı müdafiə naziri Seyran Ohanyandan aldığı etiraf edib. Digər diversant Karen Kazaryanın isə hazırda məhkəmə istintaqı gedir. Onu da Azərbaycan ərazisinə qa-

nunsuz keçərək saxlamışdılar. Həmin diversantların saxlanması qətiyyətlə beynəlxalq qanunların pozulması deyil. Lakin Ermənistan hərbiçilərinin girov götürdüyü və hazırda Dağlıq Qarabağda saxlanılan azərbaycanlılar isə Ermənistanın sərhədlərini pozmayıblar. Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyev doğma rayonları Kəlbəcərə yaxınlarının məzarını ziyarət etməyə getmişdilər. Orada işğalçı erməni hərbi birləşmələri onları girov götürüb. Azərbaycanın ərazisində azərbaycanlıları girov götürməklə, bir azərbaycanlı - Həsən Həsənovu isə qətlə yetirməklə Ermənistan beynəlxalq qanunları pozub. Azərbaycan sərhədlərini pozmuş erməni diversantları saxlamaq isə heç bir qanunu və insan haqlarını pozmaq sayılmır".

Qeyd edək ki, hazırda Azərbaycanda Ermənistanın üç vətəndaşı saxlanılır - Arsen Baqdasaryan, Karen Kazaryan və Zaven Karapetyan. Onlar diversant və hərbi cinayətkarlardır. Ermənistanın isə rəsmi etiraf etdiyi 3 azərbaycanlı onlarda əsirlikdədir. Bunlar Dilqəm Əsgərov, Şahbaz Quliyev və Elnur Hüseynzadədir. Azərbaycan dövləti onların azad edilməsi istiqamətində çalışır.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Metrodakı müsbət təşəbbüsü boğmaq cəhdləri

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

"Cismi mərmər, həlqə zülfləri qara,
 Onu görən məcnun olur - avara,
 Hörüb saçlarını, salıb qatara,
 Düzüb telə, həm qotaza bənəfşə".

(Molla Pənah Vaqif)

8 noyabrda metro zəhmətkeşlərinin peşə bayramı günü idi, doğrusu, heç bilmirəm həmin gün tarixdə nə baş veribdir. "Xalqlar dostluğu" metrosunun keçində erməni Vartanla azərbaycanlı Mamed öpüşüb şəkil çəkdiriblər, ya polis nəfəri Qulu müəllim "20 Yanvar" stansiyasının altında qanunsuz halda beşi bir manatdan Lənkəran limonu satmağa cəhd edən Xeyransa xalanı təpiklə vurub birbaşa "İnşaatçılar"ın qabağına atmışdır - bunlar tarixin əsrarlarıdır. Bəlkə də uzaq 67-ci ildə (eramızdan öncə) maşinist Tağı müəllim ilk dəfə qatarı depodan "Nərimanov"a dartıb gətirməyi bacarmışdır. Hər halda, metro işçiləri bu 8 noyabrı bayram edirlərsə, mütləq həmin gün bizdə yerin altında nəse olubdur. Bunun bizə - əziz oxucularımıza ümid edirəm, o qədər dəxli yoxdur, o üzdən dəyiqləşdirmirəm. Nəyimizə lazımdır? Ona qalsa, metro işçiləri də 22 iyul mətbuat gününü qeyd eləməzlər. O cümlədən biz jurnalistlər və metro işçiləri üçün 20 sentyabr neft-qaz sənayesi işçilərinin bayramı böyük önəm daşıyır. Həmçinin biz jurnalistlər, metro işçiləri və neft-qaza baxanlar 5 iyun su təsərrüfatı və meliorasiya işçilərinin peşə bayramı gününü xüsusi qeyd etmərik. Məncə, burada nəfəs dəmək, dayanmaq, çünki bizdə peşə bayramları hədsiz dərəcədə çoxdur. Başqa ölkələrdə heç bu qədər peşə bayramı olmur, çünki avara millətdirlər, bizim kimi iş-güclə məşğul olurlar. Məsələn, mən dəqiq bilirəm, Almaniyada xalçaçı günü qeyd olunur. Fransada isə prokurorluq və vergi işçilərinin bayramı yoxdur. Nə isə. Söhbəti uzatmaq.

Bax, həmin metro bayramı günündə jurnalistlər idarənin keçmiş müdiri Tağı müəllimi qutlamış, "bir kaç kəlmə" xoş sözlər eşitmək, arzularını, diləklərini yazmaq istəmişdilər. Tağı müəllim isə demişdi: "Əə, bir-bir..." Yox, üzr istəyirəm, o ayrı açıqlama idi, oxudunuzsa pozun. Metronun əski müdiri o əziz bayram günündə çox qəmgin, kədərli danışmışdı: "Bu bayram mənlilik deyil. Ömrümü metroya sərf etməyim boş şey imiş. Qurtardı, getdi".

Doğrudan da, 40 il yerin altında köstəbək kimi əziyyət çəkib maaşını yeməyib, içməyib yığasan, axırda da Akif Çovdarov gəlib 3 milyon dollarını tutub ala - dözülsə hal deyildir. Bəs niyə mən "Barselona" futbol klubunun doğum günü olan 29 noyabrda bizim metronu yada saldım, indi, nəhayət, bunu izah edim.

Dünən internetdə bir video yaymışdılar, hansısa zənən xeylağı metro vaqonunda kamali-ədəblə ayağını uzadıb corabını dəyişirdi. Əslində burada "ədəb" və "dəyişmək" bir az yerinə düşür, çünki xanımın ayaqları dövlətçiliyimizin icazə verdiyindən müəyyən dərəcədə açıq idi, corabları isə çıxarıb oturmağa atırdı. Əlbəttə, mənim fikrimcə, o qadının videosunu üzü görünən formada yaymaq bəlkə də düz eləməzdir. Necə olmasa xalqımızın anası-bacısıdır. Qədim bir kinomuzda deyilən kimi, "acından belə ələyirdilər". Avropada-zadda camaat metroda ondan açıq dolaşar, lakin kimsənin vecinə olmaz, qəzetlər də bunu "Biabırçılıq!" başlığıyla yaymaz. Aclıq pis şeydir.

Başqa tərəfdən, yuxarıda yazdığım kimi, bu metrodan heç ona 20 il rəhbərlik edən xeyir görməyibse, o qadından nə istəyirik? Maraqlanmaq lazımdır, bəlkə o elə perronda qatar gözləməkdən islanıb qan-tərə batmış corablarını beziyindən çıxarıb atırdı? Bakı metrosunun bərbad havalandırdıq sistemini, yayda bürküdə, qışda basabasdan boğulduğumuzu bilirik axı. Stansiyaların tikintisi az qala Marsda stansiya qurmaq qədər baha başa gəlir. Dünyada yeganə metrodur ki, burada sənə qatarın haçan gələcəyini yox, haçan getdiyini dəqiqə və saniyəsi ilə göstərir. Absurd bir şeydir. Sanki mənə çox maraqlıdır qatar haçan gedibdir. Az qalır oturmaq romantik şeir yazasan, maşinistin arxasıya ağlayasan. Qəzet satmağa qoymurlar, jurnalistlər metrodan bir qəpik xeyir görmür. Dövlət də bu metrodan ziyandır, haçan görsən ağlaşmadır, deyirlər filan qədər dotasiya ayırırsız, əslində gediş qiyməti filan qədər olmalıdır, bizə qurban olasınız və sairə.

Necə deyərək, belə olan şəraitdə müsbət təşəbbüsləri boğmaq lazım deyildir. İmkan verin, camaat metroda corabını dəyişsin, ayaqqabısını çıxartsın. Bunun sonrası da var. Alt-üstü striptiz olan mübarək vətənimizin qədri bilməliyik. Kimin xoşu gəlmir, taksiyə minsin. Bizdə indi, maşallah, taksi metrodan ucuzdur.

Ermənistanında növbədənənar parlament seçkilərinə 10 gün qaldı. Seçkilərdə özünün və tərəfdarlarının qələbəsi üçün Nikol Paşinyan yenə ənənəvi taktikasına sadıqdır - baş nazir əvəzi kütləni küçələrə vaxtaşırı yığmaqda davam edir. Ancaq müşahidəçilərə görə, bu kütlə altı ay öncəki kimi elə də çoxsaylı deyil. Yəni Paşinyanın sadə xalq arasında dəstəkləri artıq azalmağa üz tutub.

Bunun da tək səbəbi əhalidə 8 may inqilabından dolayı məyusluğun yaranması və get-gedə güclənməsidir. 7 aydır öz güzəranında yaxşılaşma hiss etməyən əhali artıq şübhələnməyə başlayıb ki, "məxməri inqilab" da onun dərdlərinə çarə olmayacaq. Bu xüsusda erməni KİV-lərində tənqidi materialların artması diqqət çəkir və düşmən ölkədə real ictimai ovqatı bilmək üçün əsas verir. Onlardan birini təqdim edirik.

"Əgər Paşinyan bundan sonra da demaqogiya və populizmlə məşğul olsa, o zaman cəmi ilyarıma yeni parlamentin formalaşacağı barədə proqnozlar heqiqətən doğrula bilər". "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu barədə qərbyönlü armenian-report.com saytının dünənki redaksiya məqaləsində deyilir.

Məqalədə ardınca bildirilir: "Hələ 3-4 ay qabaq biz Nikol Paşinyan hökumətini xəbərdar eləmişdik ki, onun reytinginin pik vaxtında iqtisadiyyatda islahatlar aparmaq üçün ehtiyatında elə də çox vaxtı yoxdur. Xəbərdarlıq eləmişdik ki, siyasətçi üçün reyting və populyarlıq - keçici şeylərdir, ona görə də qısa zamanda iqtisadiyyatı hətta qeyri-populyar üsullarla da olsa, reanimasiya etmək lazımdır. Əfsus ki, Paşinyan və ətrafı daha çox öz siyasi opponentləri ilə haqq-hesab çürütməyə və elementar demaqogiyaya kökləndilər, nəinki real işlərə. Nəticədə yeni hökumət üçün olduqca qiymətli zamanı itirdilər. Nəticə budur ki, şəxsən Paşinyanın reytingi təcridən əriməyə başlayıb. Sübut kimi noyabrın 24-də Nikol Paşinyanın rəhbərliyi ilə keçirilən yürüşü göstərmək olar. Hamı gördü ki, ona dəstək üçün bu dəfə əvvəlkilərdən qat-qat az adam küçələrə çıxıb. Hətta Paşinyanın ən qızgın tərəfdarları özləri də istəmədən etiraf elədilər ki, ölkədə inqilabi hakimiyyət dəyişikliyinə sonra eyforiya xeyli zəifləyib. Səbəb gün kimi aydındır - yeni hökumət ölkədəki çoxsaylı problemləri hələ də həll etməyə hazırlaşmır. Düzdür, korrupsiya

Paşinyan üçün ölümə gedənlərin sayı azalır - inqilab liderinin reytingi "əriyir"

Erməni cəmiyyətində məyusluq sürətlə artır - kritik gəlişmə; dekabr seçkilərində qalib gəlsə də, yeni rəhbərlik tezliklə çox ağır sınaq və suallarla üzləşəcək; **erməni KİV-i:** "Paşinyan demaqogiya və populizmə davam edərsə..."

ilə mübarizə aparılır, ancaq bu, hakimiyyət nərdivanının yalnız aşağı, nadir hallarda isə orta pillələrini əhatə edir. Yeni yalnız xırdaları "götürülər".

Məqalədə əhalinin öz güzəranının ciddi şəkildə yaxşılaşmasını hiss etmədiyi vurğulanır: "Əhali bunu hiss edə bilməz, nədən ki, bundan ötrü iqtisadiyyatın canlanması və maliyyə sektorunun sağlamlaşdırılması lazımdır - hansı ki, yoxdur. Paşinyanın fəaliyyətinə nəzər saldıqda belə təəssürat yaranır ki, o, hələ də özünü inqilab lideri, küçə etirazlarının başçısı kimi hiss edir, nəinki hökumət başçısı kimi. Paşinyan demaqogiya və populizmlə məşğul olmaqda davam edir. Amma adından danışmağı sevdiyi xalq üçün real və faydalı nəticələri hələ ki görmürük. Odur ki, Paşinyanın reytinginin aşağı enməsi tamamilə qanunauyğun prosesdir. Adamlar öz içində illər boyu yığıqları qəzəb buxarını buraxdılar, Sərkisyan rejimini devirdilər və artıq 7 aydır öz vəziyyətlərini yaxşılaşmasını gözləyirlər. Yaxşı-

laşma isə necə ki, yox idi, yəni yoxdur. Və indi əhalinin müəyyən kəsimində artıq Paşinyan və onun hökumətindən narazılıq yaranmağa başlayıb. Ona görə də nümayişlərə Paşinyanın ümid etdiyindən xeyli sayda az adam çıxdı".

Məqalədə hakimiyyətin özünün də bunun fərqi olduğunu diqqət çəkilir: "Buna görədir ki, parlament seçkiləri tələm-tələsik keçirilir. Nikol Paşinyan hələ mayda deyirdi ki, seçkilər 2019-cu il yazında baş tutmalıdır. Amma az sonra fikrini dəyişdi. Niyə? Cavab aydındır: parlament seçkiləri mümkün qədər tez keçirilməlidir, nədən ki, 2019-cu ilin seçkiləri Paşinyanın rəqiblərinə imkan verərdi ki, nəinki toparlansınlar, həm də inqilabçı hakimiyyətin bütün səhvlərindən yararlansınlar. Yeri gəlmişkən, heç nəyə baxmayaraq, şəxsən Paşinyanın reytingi hələ ki qalib gəlmək və parlamentdə çoxluğa sahib olmaq üçün yetərinə yüksəkdir. Ancaq təkrar edirik, xalqın səbri sonsuz deyil. Əgər Paşinyan bundan sonra da demaqogiya və populizmlə məş-

ğul olarsa, iqtisadiyyatda və daxili siyasətdə (xarici siyasət haqda, ümumiyyətlə, susuruq, çünki orada vəziyyət daha pisdir), o zaman tamamilə mümkündür ki, yeni parlament cəmi ilyarım-iki il mövcud olacaq və buraxılacaq. Onda artıq Paşinyan çoxluğu yenidən qazana bilməyəcək və öz arxasında inqilabla bağlı dərin məyusluqlar saxlayaraq, gedəcək".

Əlavə edək ki, bu qəbildən xəbərdarlıqlar son vaxtlar Qərb təhlilçilərinin dilindən də tez-tez səslənməyə başlayıb. Onlar Qərbin Paşinyan iqtidarına hələ də real maliyyə dəstəyi verməməsinin səbəbini ilk növbədə ölkədə inqilabdan sonra korrupsiya ilə ciddi mübarizə aparılmaması və köklü iqtisadi islahatların yoxluğu ilə əlaqələndirirlər. Azərbaycanla davam edən müharibə vəziyyəti, Paşinyanın Qarabağla bağlı qeyri-konstruktiv və davakar mövqeyi isə xarici sərmayəçilərin işğalçı ölkəyə marağını əngəlləyən əsas səbəblərdir...

□ **Siyasət söbəsi,**
"Yeni Müsavat"

Nikol Paşinyan hakimiyyətə gəldiyi gündən əleyhdarları onun Qarabağı Azərbaycana qaytarmaq üçün gəldiyi barədə iddialar səsləndirirlər. Baxmayaraq ki, Paşinyan bir sıra hallarda daha radikal mövqeyi ilə hətta sələflərini də kölgədə qoyur, amma yenə də ona qarşı ittihamlar sənətimir.

Hazırda Ermənistanın növbədənəkar parlament seçkiləri astanasında olduğunu nəzərə alsaq, ilk baxışda bu cür ittihamların səslənməsi normal görünür. Lakin bu iddiaların intensiv xarakter alması da şübhəli məqamları ortaya çıxarır.

Bir neçə gün əvvəl Paşinyanın rəhbəri olduğu "Mənim Addımım" Blokunun nüfuzlu üzvü Sasun Mikaelyanın aprel inqilabının Qarabağ müharibəsindəki qələbədə yüksək olduğunu iddia etməsi bu bloka qarşı hücumları gücləndirib. "Sasun Mikaelyanın Qarabağ haqqında dedikləri Nikol Paşinyanın yerinə yetirdiyi siyasi proqramın əsl üzüdür". Bunu jurnalistlərə açıqlamasında Ermənistan Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin keçmiş rəhbəri David Şahnazaryan deyib. "Sasun Mikaelyan Nikol Paşinyanın icra etdiyi proqramı dilə gətirdi. Yeni hakimiyyət qarşılığında Qarabağ... Sasun Mikaelyan indiki hakimiyyətin siyasətini dilə gətirdi. Bu rejimdən tez bir zamanda xilas olmaq lazımdır. Onlar Qarabağa Azərbaycandan daha böyük təhdiddirlər. Paşinyan çalışacaq ki, Qarabağda güzəştlər qarşılığında xarici legitimlik qazansın", - deyərək bildirdi (axar.az). O, yeni seçkinin yaxşı heç nə ilə nəticələnməyəcəyini deyib: "Ermənistan-dakı seçkinin nəticəsi daxili siyasi stabilliyi bərpa etməyəcək. Ən yaxşı halda seçkinin nəticələri müvəqqəti siyasi mozaika yaradacaq. İki-üç ay sonra tamam başqa görüntü olacaq".

Tavuş vilayətində təşkil etdiyi mitinqdə çıxışı zamanı Ermənistanın baş nazir əvəzi Nikol Paşinyan "Biz Qarabağı satmayacağıq" deyib. "David Şahnazaryan deyir ki, biz Qarabağı vermək üçün hakimiyyətə gəlmişik. Mən indi emosional bəyanatlar vermək istəmirəm. Faktlara əsaslanan bəyanat verirəm. Bizim hökumət və mən Ermənistanın ilk rəhbərlik ki, Ermənistan hökumətinin Qarabağ konfliktini həll edə bilmədiyini qeyd edir və bunu xalqın həll etməli olduğunu deyirik. Əgər xalq üçün qəbul edilən təklif səslənsə, mən bunu xalqa təqdim edəcəm və xalq qərar verəcək. Respublikaçılar Partiyası bizi Qarabağı satmaqda ittiham etməklə xalqı ittiham edir. Bunu Serj Sərkisyanın rəhbərliyi ilə Qarabağı vermək siyasəti aparan partiyanın nümayəndələri deyirlər", - deyərək bildirdi.

Göründüyü kimi, ermənilər Paşinyanı ən müxtəlif formada şantaj edirlər, onun Qarabağı qaytarmağa hazırlaşdığını bildirir. Xüsusilə də bu

Düşmən ölkədə seçki istehyası - Paşinyana qarşı "torpaqları verəcək" ittihamı

Ermənistanın baş nazir əvəzinin əleyhinə başlayan kampaniyanın əsası varmı, ABŞ Qarabağla bağlı hərəkətə keçib, yoxsa? Politoloq deyir ki...

"Seçkilərdən sonra Ermənistan qarışa bilər"

Arzu Nağıyev: "Paşinyanı çətin günlər gözləyir"

"Ermənistanda növbədənəkar parlament seçkiləri ilə bağlı təbliğat kampaniyası başlayıb. Bu proses 12 gün çəkəcək. Yəni dekabr ayının 9-da seçkilərdir. 9 partiya və 2 blok, onların biri də Paşinyanın rəhbərliyi ilə seçkiyə gedir. Odur ki, bu günlərdə Ermənistanda çox gərgin bir vəziyyət hökm sürür".

Politoloq Arzu Nağıyev bu fikirləri "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi. Ekspert Ermənistanın baş nazir əvəzinin manevrlərinə də diqqət çəkdi: "Paşinyan çalışır ki, "Sasna tser" radikal qruplaşması da partiya kimi seçkilərdə iştirak etsin və bu, belə də olacaq. O çalışır ki, bu radikal millətçilər vasitəsilə Dağlıq Qarabağda da "hakimiyyəti" dəyişdirsin. Bununla əlaqədar artıq Los-Ancelesdə 11 milyon dollara yaxın vəsait də toplanıb. Bundan başqa, Paşinyanın rəhbər olduğu "Mənim addımım" bloku da seçkilər üçün 500 min dollara yaxın vəsait toplamağa nail olub. Anti-Rusiya təbliğatından başlayan mitinqlər də davam etməkdədir və regionda yaranmış kritik vəziyyət də bu təbliğatı daha da aktuallaşdırıb. Həmçinin Ukraynada, Rusiyanın cənub bölgələrində baş verən proseslər də öz təsirini göstərir. Bir sıra müşahidəçilərin verdiyi proqnozlara görə, hazırda seçki keçirilsə, Paşinyan və onun təmsilçiləri təxminən 65 faiz səs toplaya bilərlər. Digər partiyalar isə 10 faizli baryeri belə keçmək iqtidarında deyillər".

A.Nağıyevin fikrincə, belə proqnozların olmasına baxmayaraq, gərginlik hər an öz pik həddinə çata bilər: "Çünki Qarabağ klani da başa düşür ki, onların sonudur və tam şəkildə müqavimət göstərəcəklər və bu, hətta silahlı qarşıdurma da gətirib çıxara bilər. Paşinyan bu gün demək olar ki, əsasən mitinqçilərdən istifadə edir və hakimiyyətin də bütün imkanlarını səfərbər edib. Məlumdur ki, Rusiya ilə razılaşdırılmış ssenari ilə yanaşı, Qərblə, o cümlədən ABŞ-la müəyyən separat danışıqlara gedilib. Ona görə də Paşinyan tam arxayın olmasa da, mitinq siyasətinə və güc strukturlarına daha çox güvənir. Buna görə də o, seçkilərdə qalib gələcəyinə əmindir, lakin seçkisonrası gərginlikləri tənzimləmək onun üçün həddən artıq çətin olacaq. Radikal Rusiya bazarlarının çıxarılmasından tutmuş, Dağlıq Qarabağ və digər sosial-iqtisadi məsələlərin də həllini tələb edəcəklər. Bu isə Paşinyanın gücündə olan məsələ deyil. O zaman artıq ən böyük gərginliklər yaşanacaq. Bu gün mitinqlərdə çıxır içən Paşinyan hələ ki eyniforadadır".

□ **E.PASASOY,**
"Yeni Müsavat"

□ **Cavid TURAN,**
"Yeni Müsavat"

iddiaların ABŞ-ın yüksək çinli diplomati Con Boltonun bölgəyə səfərindən, İrəvandakı çıxışından sonra daha da artıb. Bolton da İrəvanda ermənilərə demişdi ki, Ermənistanın taleyi Qarabağ məsələsinin həllindən asılıdır. Ola bilməzi ki, ABŞ Qarabağla bağlı hansısa proses başlayır? Məsələn, bir sıra hallarda iddialar səslənir ki, ABŞ Azərbaycanın işğaldakı İrəvan sərhəd rayonlarını azad etmək üçün hərəkətə keçib. Azərbaycanın Ermənistan seçki keçirməyə imkan tanımaması da hansısa planın olduğu şübhəsi yaradır. Bəs Paşinyan da Qərbdən dəstək almaq naminə bu plana razılaşa bilermi?

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Nikol Paşinyan var gücü ilə parlament seçkilərinə hazırlaşır: "Bu məqsədlə o, baş nazir postundan istefa verib. Paşinyan seçkidə tam qələbə çalmaq üçün daha bir gediş edib. O, köhnə günlərini xatırlayaraq tərəfdarları ilə təxminən 37 kilometrlik yürüşə üstünlük verib. Bu, çox hiyləgər gediş idi. Paşinyan bu yürüşlə xalqdan biri olduğunu göstərməyə çalışdı. Digər tərəfdən, yürüşün məqsədi o idi ki, Paşinyan 6 ayda iki məqsəddən birinə nail olduğunu vurğulamaq oldu. Bu korrupsiya ilə mübarizənin geniş vüsət almasıdır. Paşinyan yürüş vasitəsilə tərəfdarlarına başqa bir mesaj yolladı. Paşinyan gələcək baş nazir kimi iqtisadi islahatları dərinləşdirəcəyini vəd etdi. Yeni Paşinyan demək istədi ki, 6 ayda iqtisadi islahatları başlada bilməyib, buna gücü çatmayıb, növbədə mərhələdə məhz iqtisadi problemlərin həlli ilə məşğul olacaq".

Politoloq hesab edir ki, Paşinyanın Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində baxışı dəyişməyib: "O, rəsmi Bakının İrəvanla yanaşı, Qarabağ separatçıları ilə danışıqlar aparması vacibliyini vurğulamaqda davam edir. Bu, Paşinyana ona görə lazımdır ki, guya Ermənistan hakimiyyəti separatçıların rəyini nəzərə almadan addım ata bilməz. Əslində Paşinyan separatçıların "Qarabağ klani" ilə birləşib onu devirmək istədiyindən qorxur. Ona görə münaqişənin həllinə görə məsuliyyəti separatçıların üzərinə atır. Paşinyan yalandan onu da deyir ki, guya keçmiş prezident Serj Sərkisyan Azərbaycanla razılığa gəlməyə hazır imiş və bu zaman Qarabağ ermənilərinin rəyi nəzərə alınmayacaqmış. Tam tərsini bu gün Paşinyana müxalifətdə olanlar deyirlər. Paşinyana müxalif olanlar məhz onun seçkidən sonra Azərbaycanla razılaşaçağını iddia edirlər. Azərbaycanla razılığa gəlmək o deməkdir ki, Paşinyan qeyd-şərtsiz Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonları boşaldacaq. Nə birinci, nə də ikinci həqiqətdir".

E.Şahinoğlu hesab edir ki, Ermənistanda hakimiyyətdə kim olursa-olsun, Dağlıq Qarabağ məsələsində Azərbaycanla razılığa gəlməyə hazır deyil: "Çünki hakimiyyətdə olan şəxs düşünür ki, Azərbaycanla razılığa gəlmək daxilində hakimiyyəti, hətta həyatı itirmək təhlükəsi deməkdir. Misal üçün, Paşinyanın özü 1990-cı illərin sonuna qədər Azərbaycanla sülhün tərəfdarı olub. O, bu haqda yaxın ətrafındakılara da deyirdi ki, Ermənistanın iki qonşusu - Azərbaycan və Türkiyə ilə barışması vacibdir. "Bu olmadan Ermənistan inkişaf etməyəcək" deyirdi. Ancaq Paşinyan deputat seçilən kimi sülhpərvər fikirlərindən daşındı. Çünki hakimiyyətdə bu sözlərin ona bəna başa gələcəyini düşündü. Biz bilməliyik ki, Ermənistanda heç bir prezident və ya baş nazir öz xoşu ilə Azərbaycanla sülh sazişi imzalamayacaq. Ermənistanın daxili konfliktləri buna imkan vermir. Odur ki, biz Ermənistanı sülhə məcbur etməliyik. Bunun yolu artıq bellidir. Hərbi təzyiqlər artırılmalı, müxtəlif dövlətlərdən hərbi sursat və texnikanın alınması siyasətini davam etdirməliyik. Düşmənin itkiləri artmalıdır ki, işğalın ona bəna başa gəldiyini anlasın. Başqa alternativimiz yoxdur. Ermənilər öz xoşlarına Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonları boşaltmayacaqlar".

"Atlas" rəhbəri bildirdi ki, ABŞ Ermənistandakı prosesləri diqqətlə müşahidə edir: "Vaşinqton Gürcüstan və Azərbaycanın siyasətindən razıdır, hər iki dövləti özünün strateji tərəfdaşı sayır. Vaşinqton Ermənistanın Rusiya və İrandan asılılığından narazıdır, Ermənistanın Azərbaycan və Türkiyə ilə münasibətlərini normalaşdırmasını istəyir. Amerikalı rəsmilər və diplomatlar İrəvana açıq deyirlər ki, bunun üçün Ermənistan Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonları boşaltmalıdır. Buna baxmayaraq, Vaşinqton bu məqsədlə Paşinyana təzyiq etmir və etməyəcək. Ancaq o da aydındır ki, Ermənistan işğalçı siyasətinə qon qoymayınca Qərb ölkələrindən böyük yatırımlar əldə edə bilməyəcək. Heç bir dövlət iki qonşusu ilə münaqişə içərisində olan dövlətə yatırım qoymaz".

2004-2015-ci illərdə "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (QSC) sədri vəzifəsində çalışmış Arif Əsgərovun adı illərdir ki, mətbuat səhifələrindən düşür. Özünün, oğlu Elnar Əsgərovun, baldızı övladlarının adı korrupsiya, dələduzluq və digər cinayət işlərində keçir. Hazırda Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində külli miqdarda dələduzluqda təqsirləndirilən Rahib Hüseynovun (Arif Əsgərovun baldızı oğlu) cinayət işi üzrə proses davam edir. Sonuncu məhkəmə iclasında hakim Mirzə Xankişiyev Rahib Hüseynovun barəsindəki polis nəzarəti altına vermə qətimkan tədbirinin həbslə əvəzlənməsi haqda qərar verib. Lakin Rahib Hüseynovu həbsə almaq mümkün olmayıb. Çünki artıq 5-ci gündür ki, o, yoxa çıxıb. Belə iddialar var ki, Rahib Hüseynovun həbs ediləcəyi əvvəldən bilinib və onun ölkədən qaçırılması gerçəkləşdirilib. R.Hüseynovun Arif Əsgərovun ətrafının vasitəsilə Türkiyəyə qaçırılması iddiası var. R.Hüseynovun valideynləri də ondan xəbərsiz olduqlarını deyirlər. Anası oğlunun öldürüldüyünü, ya da oğurlandığını iddia edir. R.Hüseynovun anası bir neçə gündür bacısının həyat yoldaşı olan Arif Əsgərovun villasının qarşısına getsə də, onu qəbul edən, görüşmək istəyən yoxdur.

Rahib Hüseynovun anası Lətifə Hüseynova "Kanal 24" internet televiziyasına müsahibəsində deyib ki, oğlunun harada olduğunu bilmirlər: "Biz kənddə yaşayan adamıq. Bu nə puludur, hara puludur, xəbərimiz yoxdur. Oğlumu itiriblər bilmirik, öldürüblər bilmirik. Yəqin oğurladıblar".

Arif Əsgərovun oğlu Elnar Əsgərov modern.az-a ona və ailəsinə qarşı səsləndirilən iddiaları rədd edərək, deyilən fikirlərin həqiqətə uyğun olmadığını bildirib.

O deyib ki, qohumu Rahib Hüseynovun cinayət işi ilə bağlı istintaq 2 ildən artıqdır ki, davam edir: "Şikayətçilərin ərizəsi əsasında bu işə baxılır. Rahib Hüseynov Cinayət Məcəlləsinin dələduzluq maddəsi ilə ittiham olunur. Bildiyimiz kimi, Rahib Hüseynovun balaca qardaşı Emil Hüseynov eyni maddə ilə təqsirləndirilərək, 9 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Hadisənin necə başlanmasına gəlincə isə onu deyə bilərəm ki, Rahib Hüseynovun ailəsi bizim qohumdur. Bu insanlar bizim ailənin adından istifadə edərək, bir çox şəxsləri aldadıb onlardan külli miqdarda pul vəsaitləri alıblar. Bu yaxınlarda isə axşam saatlarında Rahib Hüseynovun anası Lətifə Hüseynova və atası İsmayıl Hüseynov bizim evimizin qarşısında "Kanal 24" internet televiziyasının müxbirinə müsahibə veriblər. Mən də bununla bağlı Binəqədi rayon 7-ci polis bölməsinə müraciət etdim. Müraciətimdə bildirdim ki, bu adamlar məni gecə saatlarında narahat edirlər, xahiş edirəm bununla bağlı qanunda nəzərdə tutulmuş qaydada tədbir görəsiniz. Polis bölməsinin əməkdaşları da mənə bildirdilər ki, sizin müraciətiniz araşdırılaraq, məlumat verəcək. Təəssüf hissi ilə deyirəm ki, həmin o kanal qarşı tərəfin mövqeyini öyrənmədən materialı yayıb. Hesab edirəm ki, bu, düzgün hal deyil".

Elnar Əsgərov deyib ki, Rahib Hüseynovun itməsinə görə anası Lətifə Hüseynova və atası İsmayıl Hüseynov onu günahlandırır: "Rahib Hüseynov noyabrın 22-də keçirilən sonuncu məhkəmə prosesində iştirak etməliyd. Çox güman ki, o, həmin məhkəmə zamanı həbs olunaca-

çirilib. Bütün detallar tam şəkildə araşdırılıb. Mənim müsahibə verməyimdə əsas məqsəd isə ondan ibarətdir ki, insanlar bu işə birtərəfli qaydada baxmasınlar. Oxuculara bildirmək istəyirəm ki, bizim haqqımızda səsləndirilən fikirlərin hamısı ləkədir, şərdir. Bu, bir oyundur. Mənim əsas məqsədim ailəmin adının bu işdə hallanmaması-

nat pul alaraq, dələduzluq yolu ilə mənimseyib.

Xatırladaq ki, dövlət ittihamçısı Rahib Hüseynov barəsində polis nəzarətinə verilmə qətimkan tədbirinin dəyişdirilməsini, 10 il azadlıqdan məhrum edilərək məhkəmə zalından həbs edilməsini istəyib. Bildirək ki, Rahib Hüseynov məhkəməyə gündəlik xərcləri və görülən işlərlə

olub. Rahib Hüseynov isə Elnarın "qara mühasibat"lığına nəzarət edib. Pullar bir neçə dəfə Rahib Hüseynov vasitəsilə alınıb. Maraqlıdır ki, Elnar şəxsən özünün aldığı pulları geri qaytarıb, amma Rahib Hüseynov vasitəsilə ona çatdırılan pulları ödəməkdən imtina edir. Bildirir ki, həmin pullar Rahib Hüseynov tərəfindən ələ keçirilib. Qeyd edək

Arif Əsgərovun baldızı

oğlu müəmmalı şəkildə itib

Valideynləri onun sabiq nazir müavini tərəfindən oğurlandığını iddia edir, qarşı tərəf isə qohumlarını yalançılıqda suçlayır

ğını bilib və prosesə gəlməkdən yayınıb. Bundan sonra isə qaçıb gizlənib. Rahib Hüseynovun harada olmasını anası da bilir, atası da. Həminçinin bizə yenidən ləkə yaxmaq üçün bu addımı atıblar. Bu insanlar müsahibələrində bizim ailəmizə şər atırlar. Mən istintaqla əməkdaşlıq edərək, bildiyim hər şey barədə məlumat vermişəm. Ondən istintaqa mənim barəmdə verdiyi izahatın sübutunu tələb etmişəm. Heç bir halda isə Rahib Hüseynov yazdığı izahatın sübutunu verə bilməyib. Bu insanlar təkəcə bizə deyil, başqalarına da ləkə yaxıb, şər atıblar. Onlar ələ bilirlər ki, şər-böhtan atmaq bu iş həll olunacaq. Rahibin atası və anası bildirir ki, övladlarının heç bir günahı yoxdur. Mən sizi əmin edirəm ki, istintaq ərəfəsində 10-15 nəfərin Rahib Hüseynov və Emil Hüseynov qardaşları barəsində-

ki ifadəsini görsəniz, onların nə qədər yalan danışdığını bilərsiniz. Onların insanları aldadaraq əldə etdikləri vəsaitlərə görə bizə neçə şəxs xəstəlik tapıb, tamamilə həyatları alt-üst olub. Hətta onlar mənim anamı belə ittiham edirlər. Halbuki mənim anam onlara analıq edib. Məndə İsmayıl Hüseynovun öz əlyazması ilə anama yazdığı məktub var. Həmin məktubda İsmayıl Hüseynov yazıb ki, "sizə qarşı belə hərəkətlər etdiyimizə görə bizə bağışlayın". Ancaq indi bu insanların hansı mövqedən çıxış etdiyini bilmək olmur. Həmin o 4 - 5 sətirdən ibarət olan məktubu göstərə də bilərəm".

Elnar Əsgərov bildirib ki, istintaq dövründə hər bir məqam, fakt araşdırılaraq sübuta yetirilib: "Bu 2 il ərzində yetəri qədər suallar olub və onlara cavab da tapılıb. İstintaq tam şəffaf şəkildə həyata ke-

dir. Rahib Hüseynova hansı maddə ilə hökm oxunacaq, neçə il iş veriləcək, bu artıq məhkəmənin qərarından asılı olacaq. Bunun mənə aidiyyəti yoxdur və maraqlandırmır da. Mən bir daha bütün şəxslərdən xahiş edərdim ki, bu işə birtərəfli qaydada baxmasınlar. Çünki bu insanları tanıyanlar da bilir ki, onlar yalan danışirlar. Bizə qarşı səsləndirilən fikirlərin hamısı şər və ləkədir".

Qeyd edək ki, Rahib Hüseynov dələduzluq maddəsi ilə təqsirləndirilərək 9 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilən Emil Hüseynovun qardaşıdır. İttiham görə, E.Hüseynov Gürcüstandan izolyasiya və digər materiallar gətirmək adı ilə Emil Məmmədovdan 2 milyon 500 min dollar, Tural Hüseynovdan 382 min dollar, Namiq Mehdiyevdən 80 min manat və Mərziyyə Rzayevadan isə 19 500 ma-

bağlı ayrılan məbləğləri qeyd etdiyi kitabları təqdim edib. Rahib Hüseynov 2013-cü ildə həbs edilmədən öncəyə qədər həmin kitablarda görülən işlərlə, alınan məbləğlərlə bağlı qeydlər yazıb. Hüseynov həmin 5 kitabda ayrı-ayrı şəxslərdən aldığı, iş üçün ayrılan milyonları qeyd edib. Həmin kitablarda xeyli sayda vəzifəli şəxslərin adının keçdiyi məlum olub. O kitablarda qeyd edilən məbləğlər 20-25 milyondur. Alınan pullarla Arif Əsgərovun oğlu dəmir yolu üçün xaricdən avadanlıqlar alaraq dövlətə baha qiymətə satıb. Qazancıdan isə pul aldığı şəxslərə də faiz verib. Məlum olub ki, kitablarda adı keçən həmin şəxslər Arif Əsgərovun oğlu Elnar Əsgərova verdikləri pullar qarşılığında xeyli qazanc əldə ediblər. Pulların alınması və aylıq faizlərin verilməsinə, "qara mühasibatlıq" işinə də R.Hüseynov nəzarət edib. Məhkəməyə əlavə şahid kimi çağırılan şəxslər adı kitablarda adları olanlardır. R.Hüseynov 4 milyon 300 min manatlıq dələduzluqda ittiham edilir. Bundan başqa, R.Hüseynov vətəndaş Namiq Mehdiyevə də qarşı dələduzluqda ittiham olunub. Elan olunmuş ittiham üzrə R.Hüseynov özünü təqsirləndirərək 9 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilən Emil Hüseynovun qardaşıdır. İttiham görə, E.Hüseynov Gürcüstandan izolyasiya və digər materiallar gətirmək adı ilə Emil Məmmədovdan 2 milyon 500 min dollar, Tural Hüseynovdan 382 min dollar, Namiq Mehdiyevdən 80 min manat və Mərziyyə Rzayevadan isə 19 500 ma-

ki, R.Hüseynov bir neçə nəfərdən iş görmək adı ilə külli miqdarda pul almaqda ittiham edilir. O, Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq, külli miqdarda törəldikdə) maddəsi ilə ittiham olunur. Onun barəsində polis nəzarətinə verilmə qətimkan tədbiri seçilib. R.Hüseynovun digər qardaşı Emil Hüseynov da dələduzluqda ittiham edilib və onun barəsində Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim Zeynal Ağayevin sədrliyi ilə 9 il azadlıqdan məhrum edilmə cəzası çıxarılib və məhkəmə zalında həbs edilib. A.Əsgərov 2015-ci ildə prezidentin fərmanı ilə tutduğu vəzifədən azad edildi. Başqa bir fərmanla o, nəqliyyat nazirinin müavini təyin edilib. Ziya Məmmədov postunu itirən zaman o da vəzifəsiz qalıb. Bu işdə də Arif Əsgərovun oğlu Elnar Əsgərovun da adı keçir. O, bir müddət ölkəni tərk etmişdi. Lakin sonradan Bakıya qayıdaraq məhkəmə prosesində şahid kimi ifadə vermişdi. O, bu işlərdə Hüseynov qardaşlarını ittiham edərək özünü məsuliyyətdən kənara qoymağa çalışmışdı. Bu dələduzluq işini izləyən müstəqil müşahidəçilərin qənaətinə görə Hüseynov qardaşları icraçılardır. Onlara iş gördürən isə Arif Əsgərov və oğlu Elnar Əsgərov olub. Belə bir halda Əsgərovların məsuliyyət məsələsinin araşdırılması zərurəti ortada ikən niyə onların sərbəst gəzib dolaşdıqları anlaşılır. İş icraçıları həbsə gədirlərsə, sifarişçilər niyə kənardə qalmalıdır?

□ E.HÜSEYNOV,
"Yeni Müsavat"

ABŞ prezidenti Donald Tramp bildi-rib ki, Birləşmiş Ştatlara CNN telekanalı ilə rəqabət apara biləcək dövlət televiziyası açmaq lazımdır. Trampın dediyinə görə, CNN bütün dünyaya Birləşmiş Ştatlara yanlış obrazını təqdim edir. Seçkiqabağı kampaniyasının və prezident vəzifəsinin icrasına başladığı andan administrasiyasının fəaliyyətinin CNN tərəfindən mənfi təqdim olunması Trampı narazı salıb.

Ağ Evin başçısı twitter sosial şəbəkəsindəki səhifəsində yazıb ki, ABŞ-da "güclü səs", amma aşağı reytingi olan CNN telekanalı ölkədə baş verən hadisələri dünyaya ədalətsiz və yanlış şəkildə göstərir. Tramp yazıb: "Buna qarşı nəse etmək lazımdır. ABŞ əslində kim olduğumuzu - Qüdrətli dövlət olduğumuzu dünyaya göstərmək üçün öz ümumdünya şəbəkəsini yarada bilər".

Əslində Trampın media ilə gərgin münasibətləri, xüsusən də CNN, "Vaşinqton Post" kimi media qurumları ilə davamlı söz atışmaları heç kimə sirr deyil. Bir neçə dəfə mətbuat konfransında belə sözügedən media orqanı təmsilçiləri ilə yaşadığı gərginlik buna misaldır. Amma bu, ona ölkədə dövlət telekanalı qurmağa imkan verəcəkmi? Qanunlar onun bu istəyini hansı formada əngəlləyə bilər?

Media eksperti Qulu Məhərrəmli "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi ki, Trampın CNN-lə ziddiyyəti bəllidir. Onun sözlərinə görə, Amerika prezidentinin son illər avtoritar ölkələrin rəhbərləri ilə daha çox görüşməsi onun düşüncələrinə də birbaşa təsir göstərib. Q.Məhərrəmli xatırladı ki, qanunlara görə, əslində dövlətin heç bir media qurumu ola bilməz, heç bir siyasi qurumdan asılı olmamalıdır: "Bütün hakimiyyətlər istəyər ki, mediada müsbət təqdim olunsunlar. CNN də onları pis təqdim etmir. Sadəcə, onlar öz siyasətini Senatın, prezidentin istəyi ilə qurmurlar. CNN dünyanın ən keyfiyyətli media qurumlarından biridir".

Q.Məhərrəmli dedi ki, Amerikada dövlət televiziyası qurmaq üçün heç bir hüquqi əsas yoxdur. Belə ki, konstitusiyanın birinci bəndinə görə, söz və mətbuat azadlığını məhdudlaşdıran heç bir qanun qəbul oluna bilməz: "Onlar bu fikirdədir ki, asılı media qurumu yaradırlarsa, administrasiyanın fəaliyyəti haqqında təbliğat aparmaqla mənfi, qeyri-obyektiv təsəvvür yaradır. Ona görə də hökumətin fəaliyyətini müstəqil qurum şərh edə bilər. Amerikada media nisbətən müstəqildir. Müəyyən tendensiyalara bağlılığı olan media qurumları var. Amma bu, ümumi mənzərəni dəyişmir".

Müsahibimiz dedi ki, Trampın bu ideyası çox romantik və impulsiv ideyadır. Onun fikrincə, bu ideya həyata keçsə, Amerika demokratiyadan uzaqlaşmış olar. 80-ci illərdə Amerikada bütün televiziya-ların ictimailəşdiyini deyən Q.Məhərrəmli indi ölkədə dövlət televiziyası olmadığını dedi: "Trampın partiyasına rəğbətini olan media qurumları var.

Tramp Amerikada "AzTV" yaratmaq istəyir

Qulu Məhərrəmli: "Onun dedikləri illüziyadır və baş tutmayacaq"

Bəxtiyar Hacıyev: "Tramp dünyada CNN vasitəsilə özünün tənqid olunmasından narahatdır"

CNN rəğbət bəsləyir və bunu açıq şəkildə ifadə edir. Ona görə də Trampın dedikləri, sadəcə, illüziyadır və istəkləri baş tutan deyil".

Gənc fəal, Harvard Universitetinin məzunu Bəxtiyar Hacıyev isə vurğuladı ki, ABŞ prezidenti bu təklifini daxili auditoriya üçün yox, ABŞ-də dünyada daha yaxşı təbliğ etmək üçün verdiyini bildirir. Onun sözlərinə görə, ABŞ daxilində media dövlətdən ayrı, dövlət üzərində nəzarət edən və kifayət qədər fərqli siyasi qruplara yaxın gücdür, heç bir kanalın dominantlığı hiss edilmir: "Amerikadan kənarada isə dövlət tərəfindən maliyyələşdirilən "Amerikanın səsi" və "Azadlıq" radioları kimi media qurumları var, onlar ABŞ maraqlarını kifayət qədər yaxşı qoruyurlar. Bundan başqa, Amerikadakı "Vaşinqton Post", "Nyu-York Tayms" kimi qəzetlər də dünyada ABŞ-da baş verənlərlə bağlı obyektiv və operativ məlumat yayırlar. İlk baxışdan Trampın Rusiya, Çin, Qəter kimi ölkələrin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilən və əsas işi propaqanda olan TV kanallarına qarşı, "Amerikanın səsi" kimi əks təbliğat aparan TV kanalının yaradılması normal görünə bilər. Lakin böyük ehtimalla, Tramp bunu öz daxilindəki diktatorluq hissi, mətbuatı nəzarətə almaq, "xaricdə ABŞ-ı daha yaxşı təbliğ etmək" adı ilə, dövlət tərəfindən maliyyələşdirilib, Ağ Evin, xüsusilə də şəxsən Donald Trampın təbliğatını aparmaq arzusunun irəli gəlir".

B.Hacıyev bildirdi ki, Tramp bu təklifi son zamanlar dünyada kifayət qədər nüfuzu olan CNN-in onu kəskin tənqid etməsi, CNN ilə özü arasındakı gərginlik, məhkəmə çəkişmə-

sində kanala uzduqdan sonra səsləndirib: "Bu işə onu göstərir ki, Tramp CNN-in dünyada ABŞ-ı yaxşı təbliğ etməsindən yox, dünyada CNN vasitəsi ilə özünün tənqid olunmasından narahatdır".

Arayış üçün bildirdi ki, ABŞ-da dövlət televiziyası yoxdur. PBS yeganə ictimai kanaldır. Onun əməliyyatları fərdi xeyriyyəçilər hesabına maliyyələşdirilir. ABŞ dövləti xarici auditoriya üçün müxtəlif dillərdə yayımlar təşkil edən "Amerikanın səsi" və AzadlıqRadiosu, habelə Kuba auditoriyası üçün

verilişlər yayımlayan "Radio and Television Marti" radios-tansiyalarının fəaliyyətinə müəyyən məbləğdə vəsait ayırır. Bu təşkilatlara "ABŞ-ın Yayım Məsələləri Üzərində Şurası" nəzarət edir.

"Yeni Müsavat" xatırladı ki, D.Trampın CNN kanalı ilə münaqişəsi hələ seçkiöncəsi dövrə təsadüf edir. Ən son qalmıq isə bu ayın əvvəlində baş vermişdi. CNN müxbiri Jim Akostanın şəxsən Tramp tərəfindən təhqir edilməsi və Ağ Evdən qovulması ciddi narahatlıq yaratmışdı.

Tramp bundan əvvəl də jurnalistlərlə kobud davranmışdı və onları Ağ Evə buraxmamağı əmr etmişdi. Habelə az qala hər gün onun barəsində tənqid yazan KİV-ləri "feyk nyus" adlandırır, Amerika mətbuatının onu tənqid edən qisminə nifrətini bürüzə verir. Bu dəfəki insident isə ABŞ-da Konqresə noyabrın 7-də keçirilən aralıq seçkilərdən sonra Trampın keçirdiyi ilk mətbuat konfransında baş verib. Konfransın detallarını yada salaq.

CNN müxbiri Jim Akosta

Trampın son günlər ABŞ sərhədlərinə doğru hərəkət edən minlərlə Cənubi Amerikalı miqrantlara qarşı ordu yeritməsi, onları işğalçılar adlandırmasının səbəbləri ilə maraqlanıb. "Nədən mühacir karvanını işğalçı hesab edirsiniz?"-jurnalist soruşub. Tramp qəzəbli cavab verib: "Çünki mən onların işğalçı olduqlarını düşünürəm. Biz bu məsələdə fərqli düşüncədəyəm. Hətta yeni şirkətlər ABŞ-a gələndə bu insanlara ehtiyacımız da olacaq. Amma qanuni yollarla gəlməlidirlər".

Jim Akosta prezidentlə polemikaya girib, miqrantların əslində ABŞ sərhədlərindən çox uzaqlarda olduqlarını ona xatırladı. Tramp isə hiddətlənib: "ABŞ-ı mən idarə edirəm, sən CNN-i idarə etməklə məşğul ol. Yaxşı işləyirsiniz reytinginiz də yüksək olardı".

Jim Akosta bu dəfə Trampa xüsusi prokurorun Rusiya araşdırması barədə sual verib və prezident lap özündən çıxarıb. "Bu qədər yetər. Mənim bu təhqiqat barədə hər hansı bir narahatlığım yoxdur, çünki ha-

mısı quramadır".

Jurnalist sualında israr edib və bu dəfə Tramp kürsüdən enərək ona tərəf şığımaq istəyib, amma dərhal geri döndü və jurnalisti təhqir edib: "Sən kobud, qanmazın birisən, CNN üçün işləməməlisən. Sara Hakkabiyə (Ağ Evin mətbuat katibi), insanlara çox pis davranırsan. CNN yalan xəbər yayır, xalq düşmənisiniz".

Akosta Trampa cavab verməyə çalışarkən Ağ Ev əməkdaşı onun əlindən mikrofonu almağa cəhd edib. Jurnalist mikrofonu əlindən buraxmayıb, bu dəfə əməkdaş diz çökərək onun çıxışını bitirməsini gözləyib. CNN müxbirindən sonra Trampa sual vermək üçün söz alan başqa jurnalist həmkarını müdafiə etməyə çalışıb. Tramp "Sən də onun gününə düşmək istəyirsən?" deyən ona cavab verib.

Canlı yayımda baş verən bu hadisələrdən sonra Ağ Ev sözcüsü Sara Hakkabi Sanders bildirib ki, CNN müxbiri onun əlindən mikrofonu almaq istəyən əməkdaşa toxunduğu üçün akkreditasiyası ləğv edilib. "Tramp mətbuat azadlığına inanır və ona ünvanlanan sərt suallar normal qarşılayır. Ancaq bir jurnalistin işini yerinə yetirən əməkdaşa toxunmasını qətiyyətlə qəbul edə bilmərik" - o bildirdi.

"Yeni Müsavat" xatırladı ki, bu günə qədər Tramp dəfələrlə media ilə kəskin qalmaqallar yaşayıb. Tramp yeganə ABŞ prezidentidir ki, bu ölkənin tarixində seçkilərin təyini həll edən media nəhənglərinə qarşı açıq savaşa qatılıb. Trampa qarşı açılan savaşa daha çox media müstəvisindədir və bu prosesin ciddi ictimai dəstək qazanacağı az inandırıcı görünür. ABŞ biznes ölkəsidir. Burada dövlət siyasətini iqtisadi maraqlar tənzimləyir.

□ **Sevinc TELMANQIZI,**
Musavat.com

Məmurların media ilə ünsiyyətdən qaçmasının səbəbləri

Yüksək vəzifəli şəxslərdən müsahibə almaq imkanları minimuma enib

Son illər Azərbaycan mediasının hökumət məmurlarından, nazirlərdən, vəzifəli məmurlardan müsahibə almaq imkanları minimuma enib. Bir neçə il bundan öncə ilə müqayisədə əksər nazirlər mütəmadi olaraq mətbuat konfransı keçirmirlər, nadir hallarda jurnalistlərin suallarına cavab verirlər. "Yeni Müsavat" dəfələrlə müxtəlif nazirlərə, komitə sədrlərinə müraciət edərək, onları redaksiyanın studiyasına dəvət edib. Amma hər zaman rədd cavabı alıb, ən yaxşı halda isə komitənin mətbuat xidməti rəhbərlərini müsahibəyə göndəriblər.

Amma bir məqam da özünü göstərir ki, məmurlar, deputatlar media ilə danışmağı tərcih edəndə daha çox müstəqil, müxalif fikirləri də dərc edən mediaya müraciət edirlər. Ekspertlərin fikrincə, hakimiyyət nümayəndələri də iqtidar mətbuatı deyilən qəzet və saytların oxucularının az olduğunu düşünürlər. Belə ki, bir çox hallarda ora verilən müsahibələr təsirsiz qalır, çox adamın bu barədə xəbəri olmur.

Amma iqtidar nümayəndələrinin müstəqil mediaya danışmaqda həvəsli olmasının digər səbəbi onlar haqqında zaman-zaman həmin media orqanlarında tənqidi materialların dərc olunmasıdır. Şəxsi təc-

rübəmizdən çıxış edərək, deyə bilərik ki, bəzən məmur illər öncə qəzetdə onun barəsində dərc edilən tənqidi köşəni əsas götürüb, həmin media orqanına embarqo qoyur. Dövlətdən asılı olan media orqanları zaman-zaman tənqid yazsalar da, onların tənqid obyektinə məhdud olur. Amma azad mediada mövzu rəngarəngliyi olduğu üçün bu məsələ öz həllini asanlıqla tapa bilər.

Bundan başqa, illər öncə nazirlər, komitə sədrləri mediada daha çox görünürdü. Amma indi televiziyalarda ikinci, üçüncü, dördüncü dərəcəli adamlar çıxış edirlər, əsas səlahiyyət sahibləri az hallarda müsahibələr verirlər. Bunu

təkcə medianın yox, ümumən cəmiyyətin problemi adlandırmaq olar. Bu mənzərənin yaranmasının əsas səbəbi isə əksər məmurların media qarşısına çıxmağa hazırlıqsız olmasıdır. Belə ki, onlar bir çox hallarda müsahibə verəndən sonra tənqidlərə tuş gəlirlər, verdikləri açıqlamalardakı boşluqlara görə tənqid olunurlar.

Milli Məclisə akkreditasiya olmuş həmkarlarımızın dediyi-

ne görə, daha büdcə müzakirələri günlərində parlamentə gələn məmurlar da jurnalistlərin olduğu tərəflərdən keçirlər - iclas zalına arxa qapıdan gəlib, oradan da gedirlər.

Bu şəraitdə jurnalistlərin hansısa nazir, komitə sədri və ya digər rəhbər şəxslə təmas imkanını yalnız açıq havada keçirilən kütləvi tədbirlər zamanı yaranır.

□ **Sevinc TELMANQIZI,**
"Yeni Müsavat"

Yəməndə davam edən humanitar fəlakətə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan da münasibət bildirib. Noyabrın 28-də İstanbulda keçirilən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) İqtisadi və Ticarət Əməkdaşlığı Daimi Komitəsinin (İSEDAK) 34-cü toplantısında çıxış edən Türkiyə prezidenti Yəməndə baş verən aclıq və ölümlərə görə bütün müsəlmanların günahkar olduğunu bildirib.

Ərdoğan deyib ki, indi 20-ci əsrin əvvəli deyil və müsəlman aləmi baş verən prosesləri daha düzgün qiymətləndirməlidir. Türkiyə prezidenti qeyd edib ki, müsəlmanlar hələ də Birinci Dünya müharibəsinin yaratdığı sıxıntıları yaşayır. O, müsəlman aləmini tarixdən dərs almağa çağırıb.

Sitat: "Bu gün Yəməndə milyonlarla insan aclıq çəkirsə, bunun məsuliyyətini kənarə axtarmağa gerek yoxdur. Əsas cavabdeh bizik, yəni müsəlmanlar, əslində sözdə müsəlmanlardır. Tarix bizlər üçün olub bitmiş hadisələr toplusu deyil, qüvvət, cəsarət və ilhamla birlikdə dərs aldığımız bir ibrət hadisəsidir".

Böyük dövlətlərin siyasətini tənqid edən Ərdoğan deyib ki, Suriyadan İraqa, Yəməndən Fələstinə qədər bütün regionda yaşanan böhranın, gərginliyin, qan və göz yaşının təməlinə böyük savaş vasitəsilə həyata keçirilən dizayn dayanır. O deyib ki, müsəlman coğrafiyasında yayılan xəstəliklərin başında irqçilik və məzhəbçilik dayanır. Türkiyə prezidenti 100 il əvvəl Birinci Dünya müharibəsi zamanı Yaxın Şərqi Britaniya və Fransa tərəfindən bölüşdürüldüyü Saykes Pikit anlaşmasını qəsd edərək bölgədəki münafiqşəhərdə xarici ölkə amilinə diqqət çəkib.

Türkiyə prezidentinin haq-

Yəməndə humanitar fəlakət - 85 uşaq ölüm həddindədir

Ərdoğan: "Bu gün Yəməndə milyonlarla insan aclıq çəkirsə, bunun məsuliyyətini kənarə axtarmağa gerek yoxdur"

qında çıxış etdiyi müsəlman aləminin sınaq meydanı Yəməndə isə qanlı hadisələr davam edir. 2015-ci ilin 26 martından başlayaraq Səudiyyə Ərəbistanı və müttəfiq dövlətlərin Yəməndə hakimiyyəti ələ keçirmiş husiləri devirmək üçün başladığı müdaxilə getdikcə daha da faciəvi hal almaqdadır. Hazırda husilər paytaxt Səna şəhəri də daxil olmaqla, Yəmənün şimal-qərb hissəsinə nəzarət edir. Husilərin nəzarətində olan

sonuncu liman şəhəri və dünya ilə yeganə əlaqə vasitəsi olan Hudeydə limanı uğrunda 5 aydan çoxdur müharibə davam edir. Yəmən hakimiyyətini tamamilə blokadağa almaq və bununla da xarici aləmlə əlaqəsini kəsərək təslim olmağa məcbur etməyə çalışır. Ancaq husilər hələlik müqavimət göstərir və Hudeydəni vermək istəmir. Nəticədə demək olar ki, hər gün Yəmənə hava reydləri keçirən ərəb koalisiyasının avi-

asiyası dinc insanları, bazarları, məktəbləri bombalayır.

Bu arada məlum olub ki, Küveytdən Yəmənə göndərilən humanitar yardımını Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri ordusu müsadirə edib. "Əl-Cəzirə" telekanalının məlumatına görə, BƏƏ ordusu Küveytdən göndərilən 47 avtomobildən ibarət humanitar yardım karvanını müsadirə edərək yardımları ölkənin cənubuna, koalisiyanın nəzarətində olan Cənubi Yəmənə - Ədən

şəhəri yolu üzərində yerləşən hərbi bazanın anbarına yığıb.

Qeyd edək ki, Yəməndə hazırda ciddi humanitar böhran yaşanır. UNICEF-in məlumatına görə, hazırda 85 min yəmənli uşaq aclıq təhlükəsindən ölümlə qarşı-qarşıyadır, hər 10 dəqiqədə bir yəmənli uşaq aclıq və xəstəlikdən dünyasını dəyişir. Bu barədə təşkilatın Yaxın Şərqi və Şimali Afrika üzrə regional direktoru Girt Kepler lordaniya paytaxtında keçirdiyi mətbuat konfransında məlumat verib.

Yəmənün "uşaqların cəhənnəminə" çevrildiyini deyən UNICEF rəsmisi vəziyyətin ölkənin 60 faizində deyil, bütün ərazi-sindəki uşaqlar üçün eyni dərəcədə fəlakətli olduğunu qeyd edib. Onun sözlərinə görə, hazırda Yəməndə 1,8 milyon uşaq aclıq çəkir və normal qida ala bilmir. Bundan başqa, 400 uşaq aclığın yaratdığı xəstəliyi yaşayır. Bu uşaqların 40 faizi Hudeydə şəhərindədir. Vəziyyət isə günü-gündən daha da pisləşir. Kepler deyib ki, hər il 5 yaşdan aşağı təxminən 30 min uşaq xəstəlikdən dünyasını dəyişir. O, qida çatışmazlığının aradan qaldırılacağı təqdirdə bu ölüm-

lərin qarşısının alınma biləcəyini bildirib. Ümumilikdə Yəməndə 18 milyon insanın aclıq təhlükəsi qarşısında olduğu, 8-14 milyon insanın isə "şiddətli şəkildə" aclıq təhlükəsi ilə qarşı-qarşıya olduğu bildirilir.

Yəməndə isə müharibə amansızcasına davam edir. Məlum olduğu kimi, 2015-ci il martın 26-da Səudiyyə Ərəbistanının liderliyi ilə 10-a yaxın ərəb və müttəfiq ölkələr Yəmənə hərbi müdaxilə edib. Əsas şüar Yəməndə 2014-cü ilin sentyabrında hakimiyyəti ələ keçirmiş husilərin Ənsarullah Hərəkatını hakimiyyətdən uzaqlaşdırıb devrilməsi prezidenti Mansur Hadini postuna geri qaytarmaqdır. Məlum olduğu kimi, 2012-ci ildə prezident Əli Abdullah Salehin iqtidarı bir ilə yaxın davam edən xalq etirazı nəticəsində devrilib və ölkəyə müvəqqəti olaraq vitse-prezident Mansur Hadi rəhbərlik etməyə başlayıb. Səudiyyə Ərəbistanının Yəmənə müdaxiləsindən keçən 3,5 il ərzində 14 mindən çox mülki insan ölüb. On minlərlə insan yaralanıb.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat" sss

Neft bazarının ağaları - Putin, Tramp, Məhəmməd bin Salman, yoxsa...

İqtisadçı: "Yaxın aylarda qiymətə təkən verə biləcək yeganə vasitə OPEK-dir"

Nüfuzlu "The Korea Herald" qəzeti dünyada neft bazarının ağalarının kimliyi ilə bağlı yazı dərc edib. Yazıda qeyd olunur ki, OPEK neft bazarına nəzarəti itirib. İndi üç nəfərin hərəkətləri (və ya "tvit"ləri), yəni prezident Donald Tramp, Vladimir Putin və vəliəhd şahzadə Məhəmməd bin Salman 2019-cu ildə və ondan sonraya neftin qiymətini təyin edir.

Məsələ barədə danışan iqtisadçı ekspert Vüsalə Əhmədova 6 aydan sonra ölkələrin haradan neft ala biləcəkləri ehtimallarından söz açdı: "Aydın əvvəlində ABŞ-ın İrana sanksiyaları qüvvəyə mindikdən sonra çoxları neftin bahalaşacağını gözlədiyi halda bu baş vermədi. Çünki, Çin, Hindistan, Türkiyə, Cənubi Koreya, Yaponiya, Tayvan, İtaliya və Yunanıstana sanksiyalardan müvəqqəti güzəşt edilərək 6 ay ərzində onların İrandan neft idxal etmələrinə icazə verildi. Sual olunur ki, 6 aydan sonra bu ölkələr haradan neft idxal edəcəklər? Düşünürəm ki, həmin ölkələr sonra da İrandan neft idxalına davam edəcəklər. Neft elə məhsuldur ki, açıq və xüsusilə geniş miqyasda qaçaqmalçılığının həyata keçirilməsi mümkündür. Hətta ABŞ kimi bir ölkənin belə İrandan neftinin ixracını məhdudlaşdırmaq cəhdləri uğursuzluqla nəticələnə bilər. Hazırda bir çox

neft şirkətləri İrandan çıxış olmasalar da, İrandan neftinin alıcıları olduğu kimi qalmaqdadır. O da başa düşüləndir ki, neftin aşağı qiyməti milli iqtisadiyyatların fəaliyyətinin əsasını təşkil etdiyi bir vaxtda, böhran vəziyyətində neft treyderlərinin öz gəlirli bizneslərini dayandırmalarına mane olacaq təsirli bir mexanizm hələlik mövcud deyil. Əminliklə demək olar ki, təxminən onlarla İrandan tankeri öz mövqelərini avtomatik olaraq təyin edən transponder cihazlarını hazırda söndürmüş vəziyyətdədirlər. Artıq peyk naviqasiya sistemlərində onların harada olduqları da görünür. Tankerlər istədikləri kimi alıcı ölkələrə üz tuta və öz bizneslərini davam edə bilərlər. Çünki nə olursa-olsun təchizat zəncirindən bir anda imtina etmələri mümkün deyil. Düşünürəm ki, ABŞ-ın İrandan neftinin ixracını sifirə endirmək cəhdi uğursuzluqla düşər ola bilər.

Hazırda "Significant Reduc-

tion Exemptions" adı altında tətbiq edilən istisnalarla Cənubi Koreyaya gündəlik 130 min barel, Hindistana 300 min barel, Çinə 360 min barel, Türkiyəyə isə 100 min barel həcmində İrandan neft idxal etmələrinə icazə verilib. Bir tərəfdən, 180 günün tamamında dünya bazarında neftin həcmində real azalmaların yaşana biləcəyi və qiymətlərdə artım olacağı düşünülür. Çünki istisnalar tətbiq ediləndə neftin qiymətinin 100 dollara yüksələcəyi gözlənilirdi. Digər tərəfdən isə ABŞ neft hasilatını durmadan artırır. Hazırda gündəlik 11,3 milyon barel

hasilat həyata keçirdiyi deyilir. 2019-cu ilin ortalarına qədər isə ABŞ-ın gündə 12 milyon barelden çox hasilat edəcəyi gözlənilir. Bu isə qiymətlərin çox da yüksəlməyəcəyini göstərir".

İqtisadçı onu da qeyd etdi ki, yaxın bir neçə ayda neftin qiymətinə təkən verə biləcək yeganə vasitə OPEK-dir: "Bu günə qədər Səudiyyə Ərəbistanı, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Küveyt və Rusiya digər ölkələrin istehsalındakı məcburi azalmaları kompensasiya etmək və müqavilə şərtlərinin 100% yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün istehsalı artırıdılar. Bundan

sonra artıq OPEK dekabr ayında keçiriləcək toplantısında 2019-cu il üçün tələb və təklif proqnozlarını qiymətləndirərək istehsal səviyyəsinin azaldılmasına, artırılmasına və ya olduğu kimi saxlanılmasına qərar verəcək. İrandan əlbəttə ki, qiymətlərin yüksəlməsinə nail olmaq üçün hasilatın artırılmasını istəmir. Səudiyyə Ərəbistanı və Rusiyanın isə bu istəyə məhəl qoymağının sanmıram. Bazarda tədarük həcmi həddindən çox olmayacağı təqdirdə Səudiyyə Ərəbistanı hasilatı azaltmamaqda davam edir. Bazar iştirakçılarının diqqəti daha çox təchizat artığına fokuslanıb deyə bilərik. ABŞ, Səudiyyə Ərəbistanı və Rusiyanın hasilatı intensiv artırması uzunmüddətli perspektivdə neftin qiymətinin aşağı olacağını göstərir. Bütün bu kimi hallar 2019-cu il üçün neftin barelinin orta illik qiymətinin ən yaxşı halda 62-58 dollar arasında olacağını proqnozlaşdırmağa əsas verir. Həmçinin İrandan sanksiyalarından dolayı bazar gündə 500 min barelədək itkilərə məruz qalacaq. Bu isə 2019-cu ilin ikinci yarısı üçün qiymətlərin qismüddətli olaraq 7-8% yüksəlməsinə səbəb ola bilər. Bundan əlavə, neft bir sıra fundamental amillərin təzyiq altındadır, bunlardan biri də iqtisadi artımda global yavaşlamadır. Misal üçün, dünyanın ən iri neft idxalçısı olan Çində artıq bir tənzümlə yaşayır. O cümlədən ABŞ şist ehtiyatlarındakı artım qiymətlərin kəskin yüksəlməyəcəyini deməyə əsas verir".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Suriya ordusu birleşmələri İdlib vilayətində məhdud hərbi əməliyyatlara başlayıb. İranın "Fars" agentliyinin məlumatına görə, hökumət qüvvələri Soçi anlaşmasına əsasən silahsızlaşdırılan bölgədən çıxmaq istəməyən qrupları atəşə tutub.

Toqquşmalar ilkin olaraq Hama şəhərinin şimalında baş verib. Agentliyin məlumatına qeyd olunur ki, ilkin olaraq silahlı qruplar atəşkəsi pozub, ordu isə tənqidatılara cavab olaraq silahlardan istifadə edib. Toqquşmalar nəticəsində çoxlu sayda terrorçu öldürülüb, xeyli miqdarda silah və sursat ələ keçirilib. Suriya ordusu terrorçuların qəbiristanlığında basdırdığı xeyli miqdarda silah və sursat tapıb.

Qeyd edək ki, Türkiyə və Rusiya prezidentləri arasında İdlib anlaşması bu il sentyabrın 17-də əldə olunub. Prezidentlər arasında 4 saat davam edən danışıqlardan sonra əldə olunmuş razılaşma Suriyanın İdlib vilayətində atəşkəsi və silahlı qrupların ayrılması, arasında bufer zolağının yaranmasını nəzərdə tutur.

Razılaşmaya əsasən, oktyabrın 10-dək silahlı müxaliflər raket sistemləri, top, tank kimi ağır silahları bölgədən çəkməlidirlər. Oktyabrın 15-dək isə İdlibdə silahlılar və hökumət qüvvələri arasında 15-20 kilometr genişliyində silahsızlaşdırılmış bölgə yaradılacaq. Razılaşmaya əsasən, bir sıra terrorçu qruplar, o cümlədən "ən-Nusra", ya da yeni adı ilə "Heyət Təhriş əş-Şam" qruplaşması terror təşkilatı kimi tanındığı üçün silahsızlaşdırılmış bölgədən çıxarılacaq.

Terrorçulardan təmizləndikdən sonra silahsızlaşdırılmış bölgədə Rusiya və Türkiyə ordusunun patrulları birgə hərəkət edəcək. Bu anlaşmaya əsasən, hər iki tərəfin terrorçu kimi tanıdığı silahlılar silahsızlaşdırılmış bölgədən çıxarılacaq, onların bu bölgədə fəaliyyətləri yasaqlanacaq. Anlaşmanın ən mühüm detallarından biri də Hələb-Hama, oradan da Dəməşq və ölkənin cənub sərhədinə qədər gedib çıxan M-5 magistralının hökumət qüvvələrinin nəzarətinə keçməsidir.

Ancaq hazırda bir sıra silahlı qruplar İdlib anlaşmasını provokasiya edir. Ən son olaraq noyabrın 24-də Hələb vilayətinin Xalidiyyə və Cəmiyyət əz-Zəhra bölgələrində müxaliflər tərəfindən atılan mərmilər də kimyəvi maddələr olub və nəticədə 100-dən çox mülki vətəndaş zərərçəkib.

Bu arada İdlibdəki müxalif qruplar Soçi anlaşmasına əsasən çəkməli olduqları bölgəni tərk etmək üçün Türkiyə qarşısında şərt qoyub. Suriyanın "Əl-Vatan" qəzetinin yazdığına görə, hazırda İdlibdə əsas müxalif güc olan "Heyət Təhriş əş-Şam" (HTŞ)

İdlibdə müharibə təhlükəsi artır

Silahlılar Türkiyə qarşısında şərt qoyub, Suriya ordusu isə Hama'nın şimalında əməliyyatlara başlayıb

M-4 və M-5 magistralı ərazisindən çəkilmək üçün Ankara qarşısında şərt irəli sürüb. İdlidə "Həmza Briqadası", "Sultan Murad Briqadası", "Fəylak əş-Şam" kimi silahlı qruplar təmsilçiləri ilə danışıqlar aparıb.

Bu barədə məlumatı Türkiyənin İdlib və Hələb ətrafında qurduğu əsas silahlı qruplaşma olan Milli Qurtuluş Cəbhəsindəki (MQC) mənbələri açıqlayıb. MQC-dən bildirilib ki, HTŞ-nin magistralarla bağlı şərtləri ətrafında danışıqlar hələ də davam edir. Şərtlərə gəlinə, məlum olub ki, Türkiyə tərəfi ən-Nusra Cəbhəsinin daxil olduğu HTŞ-nin özünü buraxması, yaxud da İdlibdə nəzarət etdiyi bölgələrdə (HTŞ İdlibin təxminən 70 faizinə nəzarət edir - K.R.) hücumları dayandıрмаğı tələb edir.

HTŞ isə bunun qarşılığında İdlibdə strateji avtomobil yollarının Rusiyanın deyil, Türkiyənin nəzarətinə verilməsi, HTŞ qüvvələrinin 10 deyil, 7 kilometrə çəkilməsini istəyir. O da bildirilir ki, ötən gün HTŞ MQC-nin nəzarətində olan Maarrat Numan şəhəri ətrafında qüvvə toplağa başlayıb. Məsələ ondadır ki, ötən həftə Türkiyə ordusu Soçi anlaşmasına tabe olmayan qüvvələrə qarşı hərbi əməliyyatlara başlayıb. Noyabrın 18-dən etibarən Suriyanın Afrin rayonunda başlayan əməliyyat Suriyanın şimalında azad edilmiş bölgələrdə aparılır.

Türkiyə mediasının yazdığına görə, hədəfdə olan qrup-

lar "Əhrar əş-Şərqiyyə", "Şu-suzluqlarla mübarizə aparmaqdadır. Bu səbəbdən də Türkiyə tərəfi əməliyyatı "Huzur (dinclik) əməliyyatı" adlandırır. Məsələ ondadır ki, daha əvvəl birgə fəaliyyət göstərmiş silahlı qruplar arasında ciddi problemlər var. Hələ bu ilin martında Afrin şəhəri alınarkən "Əhrar əş-Şərqiyyə" qrup-

lar "Əhrar əş-Şərqiyyə", "Şu-suzluqlarla mübarizə aparmaqdadır. Bu səbəbdən də Türkiyə tərəfi əməliyyatı "Huzur (dinclik) əməliyyatı" adlandırır. Məsələ ondadır ki, daha əvvəl birgə fəaliyyət göstərmiş silahlı qruplar arasında ciddi problemlər var. Hələ bu ilin martında Afrin şəhəri alınarkən "Əhrar əş-Şərqiyyə" qrup-

Rusiya Ukrayna ilə sərhədə tanklar yeridir Putin telefon zənginə cavab vermir...

"Ukrayna Rusiya ilə tammiqyaslı müharibə təhlükəsi qarşısındadır və ona görə ölkədə hərbi vəziyyətin elan edilməsi zəruri idi".

Virtualaz.org xəbər verir ki, belə bəyanatla Ukrayna prezidenti Pyotr Poroşenko yerli telekanallara müsahibəsində çıxış edib.

Prezident deyib ki, noyabrın 25-də Azov dənizində 3 Ukrayna hərbi gəmisinin Rusiya tərəfindən ələ keçirilməsi ilə nəticələnən insident son 4 il yarımında-Rusiyanın Ukraynaya qarşı hərbi təcavüzünün başlamasından bu yana ən fəvqəladə hadisədir. "Rəsmən, şevronları çıxarmadan, "yaşıl adamlardan" istifadə edilmədən Rusiyanın çoxsaylı hərbi gəmiləri Ukrayna silahlı qüvvələrinin gəmilərinə hücum ediblər" - Poroşenko həmin insidenti belə qiymətləndirib.

Ukrayna prezidenti jurnalistlərə kəşfiyyət məlumatlarına dair materialları və peyk fotolarını təqdim edib. Həmin

fotolarda və materiallarda Rusiya tanklarının Ukrayna sərhədləri boyu cəmləşdirilməsi müşahidə edilir.

"Gördüyünüz kimi, bizim sərhədlərimiz boyu yerləşən bazalarda Rusiya tanklarının sayı 3 dəfə artıb. Onlar ora hansı məqsədlə yeridiliblər? Bizim sərhədlərimiz boyu dislokasiya olunmuş hərbi bölmələrin sayı kardinal şəkildə artıb. Mümkün təlimlərlə bağlı deyilənlər özünü heç cür doğrultmur. Ona görə də mən istəyirəm ki, hamı bunun oyuncaq olmadığını bilsin. Ölkə

laşması ilə "Həmzə Briqadası" arasında qənimət üstündə toqquşma baş vermişdi. Ümumilikdə isə ötən müddətdə Azad Suriya Ordusu adı altında birləşdirilən bu qruplar arasında bir neçə irili-xırdalı toqquşma baş verib.

Bu vəziyyət isə ilk növbədə Türkiyə üçün çətinlik yaradır. Çünki Türkiyə pərakəndə fəaliyyət göstərən silahlı birlikləri bir araya gətirərək onlara təlim vermiş, təchiz etmiş və vahid komandalıq altında əməliyyatlara göndərirdi. Hətta 2017-ci ildə bu qrupları ümumi olaraq "Suriya Milli Ordusu" adlı ittifaqda birləşdirməyə çalışmışdı. Ancaq bu ittifaqa qoşulan ümumilikdə 33 silahlı qruplaşma arasında birlik alınmadı.

Qeyd edək ki, Suriyanın şimalında Türkiyə ilə həmsərhəd olan İdlib vilayəti Suriyada silahlı müxaliflərin (kürdlər istisna olmaqla - K.R.) bütövlükdə nəzarət etdiyi yeganə vilayətdir. Vilayətdə 3 milyona yaxın insan yaşayır. Münaqişədən əvvəl İdlibdə 1,4 milyon insan yaşayıb, yerdə qalanlar

daha sonra köçürülüb. Xüsusən də son illərdə Suriyanın müxtəlif bölgələrindən məğlub olan silahlılar İdlibə köçüb. Bundan başqa, vilayətdə 60 min silahlının olduğu ehtimal olunur. Onlardan 10 min nəfəri BMT-nin məlumatına görə, "əl-Qaidə" silahlıdır. İdlib vilayəti Suriyada münaqişə başladığı ilk günlərdən savaş meydanına çevrilib. 2015-ci ildə vilayət tamamilə silahlıların nəzarətinə keçib, "ən-Nusra Əmirliyi" elan edilib. Hazırda vilayət ərazisinin 60 faizə qədər "ən-Nusra"-nın (HTŞ - Heyət Təhriş əş-Şam qruplaşması - K.R.) nəzarətindədir.

Lakin bu anlaşma bölgədəki bir sıra ölkələrin, o cümlədən hazırda Suriyanın şimalında güclü oyunçuya çevrilən ABŞ və Fransanın maraqlarına cavab vermir. Çünki bu mərhələdən kənar qalan ABŞ və region müttəfiqlərinin Suriyada əsas təsir rıçağı Suriya Demokratik Qüvvələri çətiri altında birləşmiş kürd qüvvələri olacaq. Onlar isə hələlik ehtiyatlıdırlar, regional güclərlə qarşıdurma getmək istəməyirlər. Lakin Vaşinqton da hər keçən gün kürdləri yeni-yeni silah və texnika ilə təchiz etməkdədir. Eyni zamanda məlumdur ki, İdlib razılaşmasını pozan "ən-Nusra", yəni "əl-Qaidə"-nin gizli dəstəkçiləri ərəb dövlətləridir. Görünür ki, daha əvvəl anlaşmaya açıq olmasa da, riayət edən, hətta qüvvələrini geri çəkən "ən-Nusra"-nın indi İdlib razılaşmasını provokasiya etməsi kənar sifariş olunur. Ehtimal ki, bu prosesdə maraqlarını təmin edə bilməyən dövlətlər Putin-Ərdoğan anlaşmasının işləməsinə mane olur.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

miləri Azov və Qara dənizlərdən istifadəyə dair beynəlxalq razılaşmalar çərçivəsində hərəkət edib. Gəmilər öz marşrutları barədə əvvəlcədən məlumat veriblər, Kerç körfəzindən keçmək üçün trafik-kontrol göstərişlərinə dəyişməli ediblər. Onlara əmr edilib ki, akvatoriyanın müəyyən zonasında dayansınlar və Kerç körfəzinin kanalına keçmək üçün növbə gözləsinlər. Lakin Ukrayna gəmiləri tənqidatı qurbanı olub və prezidentin sözlərinə görə, bundan sonra 2008-ci ildə Gürcüstan qarşı təbiiq edilən ssenari işə düşməli idi. Poroşenko deyib ki, Rusiya gəmiləri və təyyarələri Ukrayna gəmilərinə atəş açıblar, bu da beynəlxalq konvensiyalara görə təcavüz hesab olunur.

"Həmin gecə mən təcili olaraq Rusiya prezidenti Vladimir Putinlə telefon danışığı üçün sifariş verdim, amma biz cavab almadıq. Bundan sonra Almaniya kansleri Angela Merkelə zəng vurmağa məcbur oldum ki, o, Putinlə danışıb saxlanılan Ukrayna hərbiçilərinin dərhal azad edilməsini müzakirə etsin" - Poroşenko deyib.

Ombudsmanın əmək haqqı ilə necə yaşamaq olar?

İcra nümayəndəsi rüşvətə görə həbs edildi

Azərbaycanda vəzifəli şəxslər rüşvətə görə həbs edilib. "Report" xəbər verir ki, Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının Şəhriyar qəsəbəsi üzrə icra nümayəndəsi vəzifəsində çalışmış Ağaqədər Osmanov Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsi əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb.

Onun barəsində Cinayət Məcəlləsinin 311.2-ci (rüşvət vermə), 178-ci (dələduzluq) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə ittiham irəli sürülüb.

Zərərcəkmiş qismində 3 nəfər - Rean Bulut qızı Balatova, Gülcüz Bədəl qızı Həmidova və Əmir Sehrab oğlu Bəkirov tanınır.

Artıq cinayət işinin ibtidai istintaq artıq başa çatıb və baxılması üçün Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib.

Məhkəmənin hazırlıq iclası dekabrın 5-nə təyin edilib. Cinayət işi hakim Mirzə Xankişiyevin icraatına verilib.

Könül Kərimovaya qarşı dələduzluq edən şəxsə prokuror cəza istədi

Oğlunu universitetə qəbul etdirmək istəyən müğənni Könül Kərimova dələduzluğun qurbanı olub. Ona qarşı dələduzluq edən şəxs hakim qarşısına çıxarılıb. Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə dələduzluqda təqsirləndirilən Mələhət Məmmədovanın cinayət işi üzrə məhkəmə iclası davam etdirilib.

Hakim Fikrət Qəribovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə dövlət ittihamçısı çıxış edib. Prokuror Mələhət Məmmədovanın 6 il 10 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsini istəyib.

Xatırladaq ki, bu iş üzrə baş tutan proseslərdən birində Rəsul Quliyev ifadə verərək demişdi ki, təqsirləndirilən şəxs Mələhət Məmmədova ondan hərbi komissarlığa işə düzəltmək adı ilə pul alıb. Amma iş alınmadığı üçün pul geri qaytarılıb.

"Məndən 2010-cu ildə 180 min işə düzəltmək adı ilə pul almışdı. Sonra da qayıtdı. Mən özüm hərbi komissarlığa işləmişəm. Amma həmin vaxt ehtiyatda idim" - deyən Rəsul Quliyev daha sonra suallara cavab verib.

Məlum olmuşdu ki, Rəsul Quliyev Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Qazax rayon şöbəsinin reisi işləyirmiş.

Rəsul Quliyev rüşvət verdiyi etiraf edəndən cəmi bir gün sonra işdən azad edildi. O, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin reisi general-leytenant Arzu Rəhimov tərəfindən sərəncama götürülüb və vəzifədən kənarlaşdırılıb.

M.Məmmədova əvvəllər məhkumluq həyatı yaşayıb. M.Məmmədova deyib ki, 2012-ci ildə dələduzluqda ittiham olunub və Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə şərti cəza alıb.

Bildirək ki, M.Məmmədova dələduzluqda təqsirli bilinir. O, bir neçə şəxsin etibarından istifadə edərək onları aldadıb.

M.Məmmədovanın bu iş üzrə ümumilikdə 300 minə yaxın pulu dələduzluq yolu ilə ələ keçirdiyi bildirilir.

Zərərcəkmişlərdən biri də Azərbaycanın əməkdar artisti, müğənni Könül Kərimovadır. İttiham aktına əsasən, M.Məmmədova müğənninin oğlu Rəşad Rəhimovu Rusiya universitetlərindən birinə qəbul etdirib, daha sonra Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə köçürdürəcəyi vədini verib.

K.Kərimova bu məqsədlə Məmmədovaya ümumilikdə 32 min manat pul verib.

M.Məmmədova Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq, külli miqdarda) maddəsi ilə ittiham edilir.

İlkin Muradov
Musavat.com

12 nəfərin minimum yaşam, 22 nəfərin minimum ərzaq xərclərini qarşılamaq, yaxud...

Azərbaycanda hansısa yüksək vəzifəli şəxslərin, memurların, deputatların əmək haqqının artırılması istər-istəməz cəmiyyətdə qızcıq yaradır, geniş müzakirələrə səbəb olur. Bir qayda olaraq, insanlar bu kimi hallarda sıradan vətəndaşların gəlirləri ilə müqayisədə yüksək olan əmək haqqı bir qədər də artırılan şəxslərin gəlirlərini müqayisə edirlər.

İki gün əvvəl Milli Məclis tərəfindən Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkilin (ombudsman) maaşı artırılıb. Parlamentin "Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkil (Ombudsman) haqqında" Qanununun 16-cı maddəsinə (Müvəkkilin sosial, maliyyə və digər təminatları) etdiyi dəyişikliyə görə, müvəkkil 2230 manat məbləğində aylıq əmək haqqı alacaq. Hazırkı qanunvericilikdə isə belədir: "Müvəkkil 2025 manat məbləğində aylıq əmək haqqı alır".

Beləliklə də, ombudsmanın əmək haqqı 205 manat artırılıb.

Qeyd edək ki, hazırda Azərbaycanın insan hüquqları üzrə müvəkkil (ombudsman) 81 yaşlı Elmira Süleymanovadır. Onun səlahiyyət müddəti 2017-ci ilin mart ayının 5-də başa çatıb. Yeni ombudsmanın seçilməsi ilə bağlı layihənin parlamentin 2017-ci il payız sessiyasında müzakirəyə çıxarılması gözlənilirdi. Ancaq yeni ombudsman seçkisi təxirə düşdüyündən Elmira Süleymanova hələ ki fəaliyyətini davam etdirir. O, iki dəfə 2002 və 2010-cu illərdə ombudsman seçilib. Qanunvericiliyə əsasən onun 3-cü dəfə ombudsman seçilmək hüququ yoxdur.

2230 manat aylıq əmək haqqı ilə E.Süleymanova nələr edə bilər, yaxud necə dolana bilər? Suala cavab tapmadan önce qeyd edək ki, 2018-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkə iqtisadiyyatında maddəli işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 540,5 manat təşkil edib. Bu isə o deməkdir ki, ombudsmanın maaşı ölkə üzrə orta nominal əmək haqqından 4 dəfə yüksəkdir. Bu maaşla ombudsman ölkənin təhsil işçilərindən 7-8, səhiyyə işçilərindən isə 10 dəfəyə yaxın yaxşı yaşaya bilər. Ölkə üzrə minimum əmək haqqının 130 manat olduğunu nəzərə aldıqda, aydın olur ki, ombudsmanın maaşı bu məbləğin 17,1 qatına bərabərdir.

Nəzərə almaq lazımdır ki, ombudsmanın nəqliyyat xərcləri dövlət tərəfindən qarşılır. Yeni maaşından bu istiqamətə vəsait xərcləmir.

Ombudsmanın pensiya yaşında olduğunu nəzərə alsaq, onun əmək haqqının ölkə üzrə orta aylıq pensiya məbləğinə nisbəti də maraqlıdır. Belə ki, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin məlumatına əsasən, bu il oktyabrın 1-nə Azərbaycanda orta aylıq pensiya məbləği 221,1 manat təşkil edib ki, bu da ombudsmanın əmək haqqından 10 dəfə aşağı bir məbləğdir. E.Süley-

manovanın maaşı cari ildə ölkə üzrə pensiyaçılar üçün müəyyən edilmiş yaşayış minimumundan (144 manat) 15,5 dəfə, gələn il üçün nəzərdə tutulandan (149 manat) isə 15 dəfə yüksəkdir.

Beləliklə, aydın olur ki, ombudsmanın əmək haqqı ilə 12 nəfərin minimum yaşam şərtini təmin etmək, yaxud 22 nəfərin minimum ərzaq xərclərini qarşılamaq, yaxud 10 nəfərə orta pensiya məbləğini və ya 17 nəfərə minimum əmək haqqını ödəmək mümkündür.

□ DÜNYA,
"Yeni Müsavat"

«Bakutel-2018» sərgisində «Bakcell» ən son texnologiyaları nümayiş etdirəcək

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi «Bakcell» şirkəti qarşından gələn «Bakutel-2018» 24-cü Azərbaycan Beynəlxalq Telekomunikasiya, İnnovasiya və Yüksək Texnologiyalar Sərgi və Konfransında fəal iştirak etməyə hazırlaşır.

İnnovasiyalara sahəsində özünü doğrultmuş lider olan «Bakcell» öz ənənəsinə sadiq qalaraq bu il də ziyarətçiləri və sərgi iştirakçıları böyük məmnuniyyətlə öz stendinə dəvət edərək, ən müasir texnologiyaları, rahat və müasir məhsul və xidmətlərini, şirkətin son nailiyyətlərini onlara nümayiş etdirəcək, habelə onlar üçün bir sıra əyləncəli tədbirlər, maraqlı oyunlar və müsabiqələr təşkil edəcək.

"Bakutel-2018" sərgisi telekommunikasiya sahəsində fəaliyyət göstərən şirkətlərin əldə etdikləri ən son uğurlarını nümayiş etdirmələri və ziyarətçilərin, xüsusi ilə də peşəkar və müasir istifadəçilərin ən son texnologiyalar və innovasiyalarla tanış olmaları imkan yaradan bir layihədir. Mən əminəm ki, «Bakcell» şirkətinin stendi həmişəki kimi bu il də ziyarətçilər üçün olduqca cəlbedici olacaq və bütün qonaqlar və sərgi iştirakçıları üçün xoş bir sürprizə çevriləcək", deyir «Bakcell» şirkətinin baş icraçı direktoru Nikolai Beckers bildirir.

"Bakutel-2018" sərgisində quraşdırılacaq «Bakcell» stendinin qonaqları tanınmış OOKLA şirkəti tərəfindən sınaqdan keçirilmiş və Azərbaycanın Ən Sürətli Mobil Şəbəkəsi adına layiq görülmüş «Bakcell» şəbəkəsinin imkanları ilə tanış olmaq fürsəti qazanacaqlar.

Bundan əlavə, sərgi ziyarətçiləri «Bakcell» şirkətinin yeni istifadəyə verilmiş "Mənim «Bakcell»im" mobil tətbiqetməsi ilə tanış olmaq, müştəri xidmətləri ilə canlı əlaqə yaradıb maraqlandıran sualları vermək, mobil əlavəni sınaqdan keçirib onun maraqlı və unikal funksiyaları barədə məlumat almaq imkanına malik olacaqlar.

«Bakcell» stendində həmçinin ideyaların, mobil tətbiqlərin və texnologiyaların pilot variantından istifadəyə hazır məhsul variantına keçirilməsində gənc yerli developerlərə kömək edən AppLap inkubasiya mərkəzi vasitəsilə gənc Azərbaycanlı startaplar tərəfindən yaradılmış 2 layihə təqdim ediləcək.

Nəhayət, «Bakcell» şirkətinin "Bakutel 2018" stendinin ziyarətçiləri sərgidən əyləncəsiz ayrılmayacaqlar. Onlar "Ulduzum" tərəfindən təşkil edilmiş labirint oyununda iştirak edib şənlənməyə, hədiyyələr qazanmağa və «Bakcell» şirkətinin bu maraqlı loyallıq proqramı barədə məlumatlanmağa dəvət olunacaqlar.

Bu il «Bakcell» stendində həmçinin "Wi-Fi Evinizdə" sahəsi də mövcud olacaq ki, orada qonaqlar rahat və şəraitində "Virtual Realiti" proqramında futbol oynamaq, mini qonaq otağında dincəlmək və ölkənin ən sürətli mobil internetdən istifadə etmək imkanına malik olacaqlar.

Mehriban və əyləncə dolu bir mühtdə ən müasir texnologiyalardan istifadə etməklə unudulmaz təəssüratlar əldə etmək üçün «Bakcell» şirkəti "Bakutel 2018" sərgisinin bütün ziyarətçilərini öz sərgi stendinə dəvət edir.

"Nar" 2018-ci ilin üçüncü rübünün nəticələrini açıqladı

Cari ilin üçüncü rübünün nəticələrinə əsasən "Nar" bir çox göstəricilərdə üzrə yüksək artım dinamikası nümayiş etdirib və bir çox uğurlu layihələr təqdim edib.

Təkmilləşdirmə işlərinin nəticəsi olaraq ikinci rübün bu yana 370-dən çox 4G, 70-dən çox 3G baza stansiyaları qurulub. Hazırda ölkə ərazisində "Nar" 4G baza stansiyalarının sayı 1620-ni, 3G baza stansiyalarının sayı isə 2670-i ötürüb. 4G və 3G baza stansiyalarının sayını sürətlə artıran "Nar" Azərbaycanın ən ucqar kəndlərini belə mobil rabitə xidmətləri ilə təmin etməkdədir. Aparılan şəbəkə işlərinin nəticəsi olaraq, Bakı və Abşeron yarımadasından başqa 40-dan çox bölgə mərkəzləri "Nar" 4G şəbəkəsi ilə əhatə olunub. Nəticədə mobil operatorun abunəçi bazası üçüncü rübə 4% artıb. "Nar" hazırda 7300-dən artıq baza stansiyası ilə 2,2 milyona yaxın abunəçiyə yüksək keyfiyyətli xidmət göstərir.

Yeni istismara verilən "Nar" 4G baza stansiyalarının təqdim etdiyi yüksək keyfiyyətli mobil internet xidməti nəticəsində, 2018-ci ilin əvvəli ilə müqayisədə, "Nar" 4G internetindən istifadə edənlərin sayı 2 dəfə artıb. Hazırda "Nar"-ın yüksək keyfiyyətli 4G xidmətindən istifadə edən abunəçilərin sayı yarım milyona çatıb.

"Nar"-ın üçüncü rüb ərzində həyata keçirdiyi əhəmiyyətli layihələrdən bir də brendini və şüarını yeniləməsi oldu. Yenilənmiş "Nar" brendi müştərilərin ehtiyaclarını qarşılamaq, onların etibarlı tərəfdaşı olmaq məqsədi daşıyır.

Daim yeniliklər edən "Nar" Azərbaycan telekommunikasiya bazarında ilk dəfə olaraq, onlayn TV - "Nar TV" tətbiqini təqdim edib. "Nar TV" istənilən məkanda və vaxtda mobil telefondan və ya tabletlərdə idman, əyləncə, uşaq, film, xəbər də daxil olmaqla, 100-ə qədər seçilmiş yerli, regional və be-

nəlxalq televiziya kanallarına giriş imkanı verir.

Üçüncü rüb ərzində müştəri məmnuniyyətində də artım müşahidə olunub. "Nar" ölkə ərazisi boyunca 3G, 4G və LTE-A şəbəkəsini genişləndirməklə, abunəçilərə sərfəli qiymətə yüksək keyfiyyətli mobil internet paketlərini təqdim etməklə müştəri loyallığı indeksinin artımına müvəffəq olub. Üçüncü rüb ərzində müştəri loyallığı indeksi 11%, internet məmnuniyyəti indeksi isə 4% artıb.

Azərbaycanda meyvələrin yığım dövrü başa çatmaqdadır. Artıq bağlardan alma, armud, nar, xurma, heyva və digər meyvələrin yığılması prosesi, demək olar ki, yekunlaşıb.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, bu ilin yanvar-oktyabrında Azərbaycanda 804,1 min ton meyvə və giləmeyvə toplanıb. Bir sıra məhsullar bu il xeyli bol olub. Üzüm, xurma, alma kimi meyvələrdə böyük artım qeydə alınıb. Məsələn, bu il ölkə üzrə üzüm istehsalı 146 min tondan yuxarı olub. Xurma istehsalının isə 200 min ton olacağı gözlənilir.

Belə məhsul bolluğu istehsalçıları sevindirə də, bir sıra problemlər də yaranıb. Bu problemlərdən ən əsası bol məhsulun satılmayan hissəsinin saxlanması ilə bağlıdır. Belə ki, qeyri-neft məhsullarından olan meyvələrin xaricə ixracı dövlət tərəfindən stimullaşdırılsa da, məhsulun hamısının ixracı mümkün deyil. Bolluq qiymətlərin xeyli aşağı düşməsi ilə nəticələnir ki, kənd təsərrüfatı istehsalçıları da məhsullarını indi aşağı qiymətə deyil, bir qədər sonra daha baha satmağa çalışırlar. Lakin bölgələrdə məhsulların saxlanması üçün soyuducu anbarların yetərincə olmaması, onlarda isə qiymətlərin yüksəkliyi istehsalçıların əksəriyyətinin məhsulunu dəyər-dəyməzinə satmasına səbəb olur. Məsələn, ölkə üzrə xurma istehsalının 44 faizini təmin edən Gəncə-Qazax bölgəsində hazırda bu məhsulun kiloqramı 15-20 qəpiyə satılır. İstehsalçılar mövcud soyuducu

Rayonlarda meyvələri saxlamağa yer tapılmır

Aqrar istehsalçıların soyuducu anbar problemi

anbarlardakı saxlama xərclərinin yüksəkliyindən narazılıq edirlər. Bu xərclər onların məhsullarını bir neçə ay saxlayaraq daha yüksək qiymətə satmalarına imkan vermir.

Eyni problemlərlə Şimal bölgəsinin alma istehsalçıları da

üzleşiblər. Belə ki, təkə Quba rayonunda bu il 122 min ton alma istehsal olunub. Rayonda ümumilikdə 28 min tona yaxın tutumu olan 13 soyuducu anbar

faaliyyət göstərir. Bu isə istehsal olunan məhsulun 23 faizə yaxını deməkdir. Hamısı özəl ələrdə olan soyuducuların sahibləri fermerlərdən məhsulu ucuz qiymətə almağa üstünlük verirlər, nəinki onlar üçün saxlamağa. Buna görə də anbarlarda

saxlanma haqqını bir çox hallarda qəsdən yüksək müəyyən edirlər. Analoji problemlər digər bölgələrdə də müşahidə edilməkdədir. Bəzi hesablamalara görə, saxlanma üçün şəraitin olmaması üzündən hər il istehsal olunan meyvənin 25-30 faizi itkiyə gedir.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda soyuducu anbarların yaradılmasına 2008-ci ildən başlanıb. Həmin ildən etibarən İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fondu (keçmiş Sahibkarlığın İnkişafına Yardım Fondu) tərəfindən ölkə üzrə 53 soyuducu anbarın yaradılması üçün sahibkarlara 170,5 milyon manat güzəştli kredit verilib. İqtisadiyyat Nazirliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin verdiyi məlumata görə, bu anbarların ümumi tutumu 347,1 min tondur. Nazirlikdən onu da qeyd edirlər ki, sahibkarların müdaxiləsi əsasında soyuducu anbarların yaradılmasına güzəştli kreditlərin ayrılması prosesi bundan sonra da davam etdiriləcək. Sahibkarlığın İnkişafı Fon-

dundan əlavə, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin "Aqrolizinq" ASC-nin xətti ilə də Azərbaycana soyuducu anbarlar gətirilir. ASC-də mətbuatla əlaqələrə məsul olan Aytəkin Məmmədovanın "Yeni Müsavat"a verdiyi məlumata görə, Nazirlər Kabinetinin 31 mart 2005-ci il tarixli 58 nömrəli Qərarını əsas tutaraq "Aqrolizinq" ASC tərəfindən 2008-2018-ci illər ərzində ölkəyə 43 dəst soyuducu anbar avadanlıqları gətirilib. Onların ümumi tutumu 55,6 min ton təşkil edir: "Hazırda müxtəlif bölgələrdə lizinədə olan və istifadə edilən soyuducu anbar avadanlıqlarının sayı 25 dəstdir və ümumi tutumu 27,5 min tondur".

Qalan 18 dəst soyuducu anbar avadanlığı isə sahibkarlar tərəfindən ödəniş olunmadığı üçün geri alınıb və hazırda istifadəsizdir.

A.Məmmədovanın sözlərinə görə, ASC tərəfindən soyuducu anbarların gətirilməsi prosesi hələlik dayandırılıb.

Göründüyü kimi, regionların soyuducu anbarlarla təchizatı sahəsində dövlət dəstəyi ilə işlər aparılsa da, bu, tələbatı ödəyəcək səviyyədə deyil. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının artırılması ilə bərabər, onların istehsalçıların xərclərini qarşılıyaacaq qiymətə satılmasını təmin etmək üçün daha ciddi addımların atılmasına ehtiyac var. Bunu təmin etməyin yollarından biri də məhsulların soyuducu anbarlarda saxlanması üçün yeterli infrastrukturun formalaşdırılmasıdır. İstehsalçıların dövlətdən əsas gözləntilərinin biri məhz budur - əlverişli xidmət haqqı təklif edən soyuducu anbarların yaradılması.

□ **Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"**

Liftdən istifadə haqqı artırılacaqmı?..

"Lifttəmir" rəhbərliyinin təklifi müzakirə olunur

Bakı şəhərinin lift probleminin yaxın vaxtlarda həll olacağı gözlənilir. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin tabeliyində olan "Lifttəmir" İstehsalat Birliyinin yeni baş direktoru Xəlid Ələkbərovun mətbuata verdiyi məlumata görə, bununla bağlı ölkə rəhbərliyinin xüsusi göstərişi olub.

İki gün əvvəl Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizovun yanında qış hazırlıqları ilə bağlı keçirilən müşavirədə də lift məsələsi müzakirə olunub. Tədbirlə bağlı yayılan rəsmi məlumatda qeyd olunur ki, müşavirədə binaların lift təsərrüfatlarının yenilənməsi məsələsinə xüsusi toxunulub: "Bildirilirdi ki, ölkə başçısının paytaxtın lift təsərrüfatının yenilənməsi istiqamətində verdiyi tapşırıqların icrası ilə bağlı yeni layihə hazırlanıb, maliyyə vəsaiti ayrılıb və tədbirlər artıq fevral-mart aylarında reallaşacaq. Bu işlər şəhər icra hakimiyyətinin nəzarətində saxlanılır".

Xatırladaq ki, Bakı və digər böyük şəhərlərin lif problemi uzun illərdir davam edir. Müxtəlif illərdə bu problemin həlli üçün dövlət büdcəsindən iri həcmdə vəsaitlər xərclənib. Məsələn, 2013-cü ildə Bakı, Gəncə və Sumqayıt şəhərlərində çoxmənzilli binaların lift təsərrüfatının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Prezidentinin ehti-

yat fondundan 7 milyon manat vəsait ayrıldı. Həmin vaxt paytaxtdakı bir çox binalarda istismar müddəti başa çatmış liftlər dəyişdirilsə də, sonradan proses səbəbi bilinmədən dayandırıldı. Bəzi məlumatlara görə, həmin vaxt ayrılan pullarla Bakı şəhərində istismar müddəti başa çatmış, təhlükəli sayılan təxminən 1200 lift dəyişdirilib. Bu işi BŞİH-in "Lifttəmir" İstehsalat Birliyi həyata keçirib. Lakin bu il məlum olub ki, birliyin keçmiş rəhbəri Qüdrət Şükürov bu prosesdən külli miqdarda qazanc əldə edib. Belə ki, o, ABŞ-in "United Technologies Corporation" şirkətinin törəmə müəssisəsi olan "Otis Elevator Co." lift istehsalatı şirkətindən lift almaqla yanaşı, həm də iri həcmdə rüşvət alıb. Nəticədə bu il sentyabrın 12-də "United Technologies Corporation" ABŞ-ın Qiymətli Kağızlar Komitəsinə (SEC) 13,4 milyon dollar cərimə ödəməli olub. Bu korrupsiya əməlinə görə Q.Şükürov vəzifədən alınmış, barəsində isə cinayət işi qaldırılıb.

"Lifttəmir" İB-in yeni rəhbərliyi isə liftlərə görə xidmət haqqının aşağı olmasından şif-

kayətlənir. Onun sözlərinə görə, Nazirlər Kabinetinin liftdən istifadəyə görə adambaşına müəyyən etdiyi aylıq 20 qəpik pul liftlərə qulluq xərclərini qarşılıdır: "Biz də çalışırıq ki, digər qurumlar kimi, birlikdə sistem qurulsun və nağd ödənişdən qaçaq. Bu gün işçilərimiz vətəndaşdan 20 qəpik almaq üçün qapını döyür. Əhali elə düşünür ki, biz o pulu cibimizə qoyuruq. Amma onlar bilmir ki, adambaşına düşən lift ödənişlərinin qiyməti 20 qəpik deyil. Biz istəyirik ki, qiymətlərə baxılsın. Nazirlər Kabineti məsləhət bilsə, qiymətlər artırıla bilər. İdarəetmə dövlət vəsaitinin hesabına işləyir, əmək haqqı veririk. Ödəniş az olduğu üçün işçilərin əmək haqqını qaldıra

bilirik. Çünki dövlətdən maliyyələşirik".

Baş direktor bildirir ki, adambaşına lift pulunun real dəyəri 1,8-2 manata yaxın çıxır: "Amma təklifdə minimum bir manat qeyd edilib. Bu məbləğ olsa və nağdsız hesaba keçilsə, işçilərimizin də qapı-qapı döşüb pul yığılması məsələsi aradan qalxar. İnsan var ki, gədir bir manata adi su alıb içir, amma liftlə qalxmağa pul ödəyəndə deyir ki, niyə 20 qəpik ödəyirəm? Qiymət təklifdəki məbləğ olsa, lift xarab olanda onu təmir etmək, vəsait qoymaq olar".

Hazırda "Lifttəmir" İstehsalat Birliyinin balansında 5300 lift var. Onların xeyli hissəsinin istismar müddətinin bitdiyinə dair

dəfələrlə açıqlamalar verilib. Dövlət büdcəsindən ayrılacaq vəsait hesabına bu liftlərin hamısının yenisi ilə əvəz olunması gözlənilir. Bu proses başa çatdıqdan sonra isə böyük ehtimalla, liftdən istifadə haqqının artırılması məsələsi gündəmə gələcək. Mütəxəssislər hesab edirlər ki, çoxmənzilli binaların indiki idarəçilik forması qaldıqca, lift xidməti ilə bağlı problemlər davam edəcək. Belə ki, Mənzil Məcəlləsinə əsasən çoxmənzilli binaların idarə olunması onlarda yaşayan sakinlər tərəfindən kollektiv şəkildə həyata keçirilməlidir. Lakin Məcəllənin bu tələbinə hələ ki əməl olunmur: binalardakı mənzillərin böyük əksəriyyəti özəlləşdirilsə də, mənzil istismar sahələri vasitəsilə idarəetmə hələ də saxlanılır. MİS-lər isə əksər hallarda lift xidməti ilə bağlı məsələlərdən kənar qalmağa çalışırlar. Ekspertlərin fikrincə, binaların idarə olunması sakinlərin yaratdığı qurumlara verildikdən sonra liflə bağlı problemlərin həllinə nail olmaq mümkündür.

Xatırladaq ki, ötən ilin iyununda Mənzil Məcəlləsinə müddətli bir dəyişiklik edilib. Həmin dəyişikliyə görə, çoxmənzilli binaların idarə olunması ilə bağlı qaydaların hazırlanması nəzərdə tutulur. Belə binaların idarə edilməsi ilə bağlı müqavilələr həmin qaydaların tələblərinə uyğun olaraq bağlanılacaq, eyni zamanda binanın idarə edilməsi zamanı bu qaydaların tələblərinin pozulması məsuliyyətə səbəb olacaq.

Maraqlıdır ki, ölkənin iri şəhərlərindən olan Sumqayıtda liftdən istifadənin yeni tarifi qeyri-rəsmi də olsa artıq tətbiq

edilir. Bu şəhərdə liftlərin yenilənməsi demək olar ki, başa çatdırılıb. Prezidentin ötən ilin dekabrında imzaladığı sərəncamla Sumqayıtda çoxmənzilli binaların lift təsərrüfatının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, 105 istismar müddəti bitmiş liftin yenisi ilə əvəz olunması üçün büdcədən 3,7 milyon manat pul ayrılıb. Sumqayıt şəhər "Lift-servis" Birliyinin rəisi Cümşüd İsmiyevin mətbuata verdiyi məlumata görə, onlar yaşayış binalarında sakinlərdən liftdən istifadə üçün 1 manat məbləğində aylıq ödəniş yığırlar: "Binaların 2-3-cü mərtəbələrində yaşayanlar ödəniş etməkdən boyun qaçırdı. Biz də məcbur qalıb liftləri saxladıq. Yuxarı mərtəbələrdə yaşayan sakinlər özləri könüllü olaraq aşağı mərtəbədə yaşayan vətəndaşların da əvəzinə 2 manat məbləğində ödəniş edirlər".

Sumqayıt təcrübəsi göstərir ki, əhali normal lift xidməti üçün adambaşına 1 manat ödəməyə etiraz etmir. Bu baxımdan, liftdən istifadə haqqının "Lifttəmir" İB rəhbərinin verdiyi kimi, 1 manata qaldırılması realdır. Lakin X.Ələkbərovun xidmətin real dəyəri olaraq göstərdiyi 1,8-2 manata kiminsə razılaşacağı real görünür. Bu hesabla 4 nəfərlik bir ailə ayda yalnız lift üçün 7,2-8 manat pul ödəməlidir. Bir çox hallarda aylıq enerji haqqı bu qədər olmayan ailələr üçün bu, kifayət qədər ciddi məbləğdir. Buna görə də böyük ehtimalla, hökumət ilkin təklifin üzərində dayanacaq.

□ **Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"**

MÜSAVAT

Son səhifə

N 255 (7144) 29 noyabr 2018

Qız uşağı dünyaya gətirdi, hamamda dustaq edildi

Hindistanda qadın dünyaya qız uşağı gətirdiyinə görə əri tərəfindən cəzalandırılıb. 25 yaşlı ana 3 il ərzində hamamda dustaq edilib. Bu müddət ərzində kişi həyat yoldaşına dünyaya gətirdiyi qız uşağını görməyi də qadağan edib. Qadın azad edildəndə 3 il günəş işığı görmədiyinə görə gözlərini açma bilmirdi. Palta da köhnəlmiş və cırılmışdı. Ən dəhşətli isə budur ki, qadının qızı da ilk dəfə onu görəndə tanımadı.

Polisin araşdırmaları nəticəsində məlum olub ki, qadın ailə qurduğu ilk gündən - 2010-cu ildən zorakılığa məruz qalıb. Səbəbi isə çox sadədir - qadın ailə quranda gətirdiyi cehiz az olub. Dünyaya gələcək uşağın qız olduğunu biləndə isə kişi özündən çıxıb və həyat yoldaşını hamama həbs edib.

3 il müddətində qadın evdəkilərin yeməyinin qalıqları ilə qidalanıb. Bəzən hətta ona yemək gətirməyi də unudurdular.

Məsələ ilə bağlı qadının valideynləri polisə şikayət edib. Nəticədə qadının həyat yoldaşı polis tərəfindən saxlanılıb.

İtən çeki yiyasına qaytardığı üçün 10 min dollar qazandı

Amerikada evsiz bir adam küçədə tapdığı 10 min dollarlıq çeki sahibinə çatdırınca həyatını dəyişdirəcək bir sürprizlə mükafatlandırıldı. Belə ki, çekin sahibi evsiz adama ev hədiyyə etdi. Amerikanın Connecticut ştatındakı New Haven küçələrində tapdığı 10 min dollardan artıq bir çeki sahibinə çatdıran Elmer Alvarez çekin sahibi olan iş qadını Roberta Hoskie tərəfindən mükafatlandırıldı. Çeki itirdiyini Elmer Alvarezdən gələn telefonla xəbər alan Hoskie Alvarezin evsiz olduğunu öyrəndicə Facebookdan ona təşəkkür etdiyi bir video yayımladı və video minlərlə dəfə görüntüləndi. Keçmişdə özün

nün də bir müddət evsiz yaşamaq zorunda qaldığını söyləyən Roberta Hoskie "Mənə də həyatımı düzəltmə üçün biri yardım etmişdi. O səbəbdən də El-

meranın həm iş sahibi olması üçün təhsil problemini həll edəcəyəm və bu qış soyuqda qalmaq narahatlığı yaşamayacağam. Artıq onun da bir evi var" dedi.

Hamilə olduğunu düşünürdü, yumurtalıqlarından şiş çıxdı

Britaniyanın Suonsi şəhərində yaşayan bir qadın illərdir yumurtalıqlarında şişdən xəbərsiz halda özünü çox kök hesab edirdi. Həkimlər isə inandırmağa çalışırdılar ki, o, hamilədir. Kili Favell isə görürdü ki, 2014-cü ildən daim çəkisi artır. Həmin vaxt o, buna heç bir mənə verməyə də, bunu daha çox köklüyə meylliliyi ilə əlaqələndirirdi. Qız idmanla məşğul olmağa başladı və sağlam qidalanma rejiminə keçdi. Bununla belə, onun qarnı kiçilmədi. Favell deyib ki, qarnı o qədər asta-asta böyüyürdü ki, kökəlməsinə əminliyi artırdı.

Qarnının böyüməsini görəndə qadın hamilə olmasından da şübhələnirdi. Amma üç dəfə test etsə də, heç birində müsbət nəticə almayıb. Bir müddət sonra isə Favell işdə huşunu itirdi və terapevtə müraciət etdi. Həkim ona bu bayılmanın stressdən qaynaqlandığını dedi və tabletkə yazdı. Halbuki qadın o dərmanı 6 aydır qəbul edirdi. Həkim onun hamilə olmasından şübhələndi və bir neçə dəfə onu testdən keçirdi. Bundan sonra son dərəcə müasir aparatlarda müayinədən keçən qadına bildirildi ki, yumurtalıqlarında böyük bir şiş var.

Şişin götürülməsi 5 saat çəkib. Həkimlər onun bədənindən 26 kiloluq şişi kənarlaşdırıblar. Onun bədənəndən kənarlaşdırılması ilə qızın çəkisi üç dəfə azalıb. Həkimlər onun sağ yumurtalıqlarında da şiş olduğunu görüblər. Amma bu, onun ana olmasının qarşısını ala bilməz.

QOÇ - Ulduzlar pulla bağlı məsələlərdə ehtiyatlı olmağı tövsiyə edir. Bir qədər qənaətcil olmağınız vacibdir. Kimsəyə borc vermək və ya maliyyə sövdələşmələrinə girişmək yolverilməzdir.

BUGA - Səhər saatlarını gərgin şəraitdə keçirərsəniz də, özünüzü təmkinli aparmaqla gözlənilən xoşagəlməzliyi dəf edə biləcəksiniz. Nahardan sonra isə sevindirici hadisələrin şahidi olacaqsınız.

ƏKİZLƏR - Astroloji göstəricilər ümumi ovqatınızın yüksək olacağını bildirir. Maraqlı insanlarla rastlaşma ehtimalınız da böyükdür. Bununla yanaşı, göstərilən təqvimdə uzaq yola çıxmaq olmaz.

XƏRÇƏNG - Ayın ən uğurlu gününü yaşayacaqsınız - desək, yanlışdır. Çünki bir tərəfdən ailə-sevgi münasibətlərində, digər tərəfdən işgüzar sövdələşmələrdə vəziyyət xeyrinizə cərəyan edəcək.

ŞİR - Nədənsə son vaxtlar sağlq durumunuzla bağlı problemlər baş qaldırmaqdadır. Bu səbəbdən də özünü fikir verməli, qida rejiminə riayət etməlisiniz. Soyuq və spirtli içkilərdən uzaq olun.

QIZ - Ümumi çalarlarına görə gərgin gün olsa da, özünü ələ almağı bacarmalısınız. Çünki qarşınızda duran perspektivlərə yetişmək üçün hansısa dedi-qoduya əhəmiyyət verməməlisiniz.

TƏRƏZİ - Həddindən ziyadə uğurlu təqvimdir. Əlverişli saat 12-16 arası bəxtiniz gətirə bilər. Həmkarlarınızla aranızda yaranmış soyuqluq da səngiyəcək. Amma bugünkü təkliflərdən imtina etməlisiniz.

ƏQRƏB - Hansısa qeyri-adi və yeni işlərə başlamayın. Yaxşısı budur ki, əsas vaxtınızı mənzil şəraitində keçirərsiniz. Yalnız saat 16-17 aralığı uğurludur. Axşama yaxınsa qonaq getmək olar.

OXATAN - Bürcünüzün uğurlu günlərindən birini yaşayacaqsınız. Düzdür, saat 12-ə qədər müəyyən gərginlik olsa da, sonrakı müddətdə ovqatınız çox yüksək olacaq. Müəyyən sürprizlər də gözlənilir.

OĞLAQ - Əsas enerjinizi sevgi amilinə yönəldin. Çalışın ki, hər bir kəlmənizdə, hər bir ifadənizdə özünü qarşı rəğbət oyadasınız. İndiki sərt cəmiyyətdə kiminsə qəlbinə dəymək məharət deyil.

SUTÖKƏN - Kifayət qədər uğurlu bir gün yaşayacaqsınız. İştirakçısı olduğunuz hər bir proses yalnız zövqünüzə uyğunluq təşkil edəcək. Özünü inam artırmaqla uğurları yaxınlaşdırın.

BALIQLAR - Fəaliyyət dairənizi genişləndirmək üçün durmadan işə başlayın. Nəzərə alın ki, bu addım karyeranız üçün böyük əhəmiyyət daşıya bilər. Pul məsələlərində isə ehtiyatlı olun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Qaçan məhkumu zibil maşınından çıxardılar

Amerikanın Pensilvaniya ştatındakı Filadelfiya şəhərində məhkum türmədən qaçmaq istəyən zibil maşınına ilişib qalıb. Bu barədə lenta.ru saytı "Associated Press"ə istinadən xəbər verib. Qaçan məhkum zibil yeşiyində gizləndi. Səhər saat 5.30

radələrində zibil maşını yeşiyə yaxınlaşdı və yeşiyi tamamilən çənə boşalttı. Kişi isə çənin içinə düşdü. Üçün oradan müstəqil şəkildə çıxma bilmədi. Yangınsöndürənlərə maşındakı zibil dolu torbaları çıxarmaq və orada ilişən məhkumu çıxarmaq üçün 2 saat vaxt lazım gəldi. Yeşikdən çıxarılan kişini xəstəxanaya apardılar. Onun durumu hələ dəyişməyib. Amma məlumdur ki, onu təcili yardım maşınına aparanda tərpənmiş.

Mayda isə Qondurasda məhkum olunmuş şəxs türmədən qaçmaq üçün qadın geyimi geyinmişdi.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100